

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT

56e JAARGANG

JUNI 1954

No. 6

...

VERENIGING
TOT
BEVORDERING
DER
BIJENTEELT
IN
NEDERLAND

...

SPEURBIJTJES

f 1,50 per 20 woorden, elke 4 woorden meer 30 cent, bij vooruitbetaling. Giro: 27772, Bijenhuis, Wageningen. Inzenden vóór de 20e der maand.

TE KOOP: Gebruikte enkelwandige Simplexkasten met dubbele broedkamers, plat zinken dak, inschuifbare vliegplank en onderschuifbare zinken voederbak compleet met 20 ramen à f 8,—. Meer tegelijk speciale prijs. W. ZWART, Hemrik.

TE KOOP GEVRAAGD: 2000 kg koolzaadhoning Oogst 1954, ook kleine partijen. Gaarne prijs en hoeveelheid te schrijven aan: C. DONKERS, Boschstraat 21, Breda, Telefoon 4918.

WEER AF TE GEVEN in het kweekseizoen Krainer-nateelt-koninginnen, 1e generatie, eigen teelt. Aanvragen W. H. v. d. BROEK, Soesterberg, Tel. K 3403-369.

TE KOOP 4 bijenvolken (prima) waarvan 3 in kasten, 1 in ronde korf. Prijs billijk. E. v. BEEK, Kapper, Kerkstraat 43, Putten.

GEVRAAGD: plm. 75 kg nieuwe oogst voorjaars honing. Aanbiedingen met prijs aan A. DE VRIES, Goyergracht 37, Laren N.H.

TE KOOP nateelt Italianen (stal Penna) op 3 ramen. S. KONINGS, K 29, Rucphen N Br.

TE KOOP: 3 8 raamskasten, 2 simplexkasten, 5 Amerikaanse Langthorhkasten, 6 ronde korven, observatiekast, Rietsche Kunstraatpers, ontzegelbak, J. EKKERMAN, Nw. Westersstraat 224, Enkhuizen.

OPHEFFING: 4 prima Albertikasten, waarvan 2 bevolkte, 1 nieuwe 3 raams observatiekast samen f 75,—. POLITIEK, v. Marumstraat 4 bis, Utrecht.

TE KOOP: prima honingslinger f 30,—, korf voor 3 broed of 6 honingramen. Bevragen: S. HOUTMAN, St. Ansfridusstraat 37, Amersfoort.

TE KOOP: 6 Raamkastjes voor elke methode met ramen, f 5,20; Bijenvolken in Simplexkasten, korven en op 6-ramen en zwermen, Bijenkappen, Zwermklepsen, Simplexkasten, Korven enz. Maak gratis gebruik van onze vijftigjarige ervaring op gebied der Bijenteelt. H. BRULLEMAN, Breukelen, Tel. 303 - K 3462.

TE KOOP: 2 goed bevolkte dubbelwandige kasten, met omwisselbare broed en honingkamers. M. AALDIJK, Amsterdamsestraatweg 140, Utrecht.

TE KOOP: Prima kwaliteit HONING. Zeer billijke prijzen. Monster op aanvraag. C. JOZIASSE, Serooskerke (W.) Dorpsstraat 63.

TE KOOP: 14 Bijenkasten (Simplex) dubbelwandig, zo goed als nieuw met raat, gereedschap, honingslinger enz. voor elk aannemelijk bod. W. F. BANIS, Kerstant v. d. Berge-laan 8 B, Rotterdam v.m. H'berg, Telefoon 82435.

Opruiming oude bijenkasten met raampjes 5—20 gld. p. st. Inlichtingen: F. B. BLAISSE, Tweede Looaan 26, Doetinchem.

GEVRAAGD: zware bijenzwermen. Moet ziektevrij zijn. Alle soorten bijenhoning, zowel oogst 1953 en '54. Ruwe en zuivere bijenwas. Elke hoeveelheid Propolis. Honing- en Waszemerij annex Chemische Industrie „ARKADIA“, Lochem, Telef. 827.

WEGENS EMIGRATIE te koop 3 bijenkasten, 2 bevolkt, Zonnewassermelter, Ideaalcombinatie etc. In één koop voor f 50,—. B. v. d. BERGH, Julianalaan 23, Drumpt.

H. T. VAN DAM - Bijenpark

Jubbega (Fr.) - Telefoon 103 Hoornsterzwaag
Waarin overgenomen de gehele verkoop van Bijenteeltartikelen van de

N.V. BIJENSTAND „MELLONA“ te Santpoort
Thans nog grotere voorraad van de allerbeste imkersartikelen tegen de laagste prijzen.

DOET UW VOORDEEL

Vraagt onze prijsencourant met extra voordelige aanbiedingen.

IMKEREN MET MODERNE KASTEN

Het Stapelkast-systeem als grondslag voor productieve bijenteelt

door
JOH. W. SCHOTMAN

De heer Schotman laat de Nederlandse imker zien op welke wijze een werkelijk rendabele bijenhouderij ook in de gewijzigde omstandigheden mogelijk is. De modernste inzichten uit binnen- en buitenland zijn in dit boek verwerkt. „Een uitstekend verzorgd werk, waarbij de auteur een keus heeft gedaan uit de voor ons land in aanmerking komende, meest doeltreffende methoden“.

De Gelderlander.

„In dit boek zal de bijenhouder zeer veel vinden, dat hem bij zijn werk van groot nut kan zijn“.

Alkmaarse Courant.

„Vele duidelijke schetsjes van constructies, stapelmethode en opstellingen in de bijenstand brengen de behandelde stof dicht bij de lezer“.

Prov. Zeeuwse Courant

55 illustraties. Ingenaaif f 7,20; gebonden f 8,90.

In de boekhandel verkrijgbaar.

N.V. DE TIJDSTROOM - LOCHEM

WIJ VRAGEN WEER TE KOOP:

ieder kwantum Slingerhoning van koolzaad, fruit, klaver enz.

Aanbiedingen van uitsluitend prima kwaliteit met prijs zien we gaarne tegemoet. Bussen om de honing in toe te zenden beschikbaar.

H. T. VAN DAM - JUBBEGA

WIJ KOPEN GOEDE HONING

Stuur ons monster en opgaaf van hoeveelheid. — Betaling contant.

BIJENHUIS, WAGENINGEN

„In heel imkerend Nederland wordt steeds nog beweerd: Eenmaal een Feekekast, steeds weer begeerd.“

FEEKA- EN LENSTARO-KASTEN

wel beter, maar niet duurder dan andere kasten
Vraagt prijsencourant.

FEEKA HANDELSONDERNEMING
Achterdijk 26, Bunnik, Telefoon 305

BIJENTEELT

UITGAVE VAN DE
VERENIGING TOT
BEVORDERING DER
BIJENTEELT
IN NEDERLAND.

Verschijnt de eerste Dinsdag
van elke maand.

Een spannende wedloop

VELE AFDELINGEN HEBBEN HUN UITERSTE BEST GEDAAN. Er zat spanning in! Tot het laatste toe was de uitslag onzeker. Onze ledenstatistiek geeft voor elke afdeling aan, hoeveel leden zij had op 31 December 1953. In Januari waren er al, die méér leden hadden dan op 31 December. Ze werden met rode inkt genoteerd!

Niet allemaal hebben ze het tot een prijs kunnen brengen. Vele afdelingen hadden wél een toename van meer dan drie leden, doch ze bleven beneden de 10% toename, die als voorwaarde voor het winnen van een prijs was gesteld. De prijswinnaars, die we van ganser harte geluk wensen met hun succes, zijn de afdelingen:

Coevorden	Heerde	Wieringerwaard	Heerlen
Colmschate	Bunnik	Schijndel	Schimmert
Vierakker-Wichmond	Bussum	Waalre	

Ze kwamen allemaal boven de 10% en ontvangen dus een boekwerk.
En nu de vitrines:

Ze worden toegekend aan de afdelingen, welker toename van het ledental in procenten het grootst was. Hier volgen ze:

SCHIMMERT toename 61.1%
WAAALRE toename 60%
COEVORDEN toename 41.3%

Hulde aan de stoere werkers van deze afdelingen, die dit prachtige resultaat hebben bereikt!

En nu nog een erelijst van ALLE afdelingen, die er in slaagden hun ledental boven dat van het vorige jaar te doen stijgen:

Nieuwolda	Colmschate	Kerkwijk	Wieringerwaard
Scheemda	Holtén	Bunnik-Houten	Dordrecht
Bolsward	Wijhe	Driebergen	Schijndel
Ooststellingwerf	Vierakker-Wichmond	Loenen a. d. Vecht	Waalre
Wolvega	Bennekom	Bussum	Heerlen
Coevorden	Heerde	Huizen N.H.	Tegelen
Klazienaveen	Wageningen	Wieringermeer	Schimmert
Vriezenveensewijk			

Uit deze ledenwerfactie blijkt wel duidelijk, dat er mogelijkheden zijn om de bijenteelt populair te maken. Als de afdelingsbesturen en de leden maar actief zijn!

Maar . . . als we de 14.000 willen bereiken, moeten **alle** afdelingen meedoen, óók zij, die er nu in slaagden om hun ledental gelijk te houden of die achteruit gingen.

Wij gaan dus voort onder het motto:

Imkers, allen aangetreden, op naar de 14.000 leden

uit de Jaagkiepers

- Spuitstoffen die de bijen afschrikken?
- Oud Iers bijenrecht.
- Nog eens: koninklijk voedsel.
- Propolis gevraagd.
- Bijkoningin - schoonheidskoningin.

Professor F. B. Paddock, staatsbijenhouder van de staat Iowa, zond ons zijn 34e jaarverslag. Dit is, als gewoonlijk, een zeer verzorgd boekje, van 96 bladzijden, uitstekend papier, met vele mooie foto's. Een greep uit de rijke inhoud:

„Bijen-afwerende insecten bestrijdende middelen in zicht” door Dr. E. E. Leppik, professor in de biologie, Augustanis College, Sioux Falls, S. Dakota. Hieruit het volgende:

De snelle ontwikkeling van nieuwe bestrijdingsmiddelen op basis van contact- en zenuwvergiftigen, vooral hun praktische toepassing in land- en tuinbouw, stelt ons voor vele nieuwe problemen. Deze nieuwe middelen zijn te doeltreffend, te goedkoop, te gemakkelijk in gebruik en te algemeen. Met al de schadelijke insecten doden zij ook de nuttige, in welk geval de massale toepassing van zenuw-vergiftigen catastrofale gevolgen voor land- en tuinbouw kan hebben. In feite, noch de tuinbouw, noch de landbouw kan bestaan zonder het weldoende werk van de bestuivende en grond-verbeterende insecten. Ongeveer 95 pct. van deze hoogst merkwaaardige schepselen brengen tenminste een deel van hun leven ondergronds door en hebben actief deel aan het biologische proces van humus-vorming.

Als het aantal van deze nuttige insecten tot beneden een zeker minimum komt, zullen onoverkoombare moeilijkheden voor land- en tuinbouw ontstaan.

In alle landen, waar derivaten van het gevaarlijke thiophosphaat algemeen worden toegepast, voert men hiertegen een energieke campagne. De Duitse geleerde J. Kraus merkt op, dat de „dwaasheid van de boer” de vruchtbare streken in door „mensen gemaakte woestijnen” zal veranderen.

In Westfalen zouden door de nieuwe bestrijdingsmiddelen elk jaar 20.000 bijenvolken verloren gaan, op een kleine akker, nog geen acre (4047 m²) groot, werden 6.000.000 bijen gedood. Bovendien zijn deze middelen zeer nadelig voor mensen en hebben menig ernstig ongeluk veroorzaakt.

Men is bezig door chemische stoffen op bepaalde bloemen te brengen, welke door een paar bijen naar haar kast gebracht worden en daar een bijengevecht (bee's struggle) ontketenen, de bijen van met vergift bewerkte planten weg te houden.

Dr. Schrader, die tijdens de tweede wereldoorlog, in Duitsland de derivaten van nitrophenylthiophosphaat (vergeef mij deze chemische vloek) ontdekte, is bezig met nieuwe middelen, welke volkomen veilig voor bijen en andere nuttige insecten zouden zijn.

Twee opmerkelijke ontdekkingen geven ons een mogelijkheid het gedrag der bijen en andere sociaal levende insecten te begrijpen en wel de „bijendans” van von Frisch en de „bijenstrijd” van Leppik en Palm; deze openen een nieuw veld voor studies.

„Een insecten bestrijdend middel met bijen-afschrikkende eigenschappen is van het grootste belang voor boer, tuinder en bijenhouder. Het dient ook als een hoogst belangrijke werker voor de grondverbetering”.

De redacteur van The Irish Beekeeper vertelt in het jongste Januari-nummer iets over oude Ierse wetten. Niet aangegeven staat uit welke eeuw deze stammen, het moet wel lang geleden zijn. De rechtspraak ging niet volgens geschreven wetten, maar naar ongeschreven gewoonten, welke in het overerfelijk beroep van rechter van vader op zoon overgingen. Het doel was meer om een benadeelde vergoeding te geven dan de overtreder voor zijn euveldaad te straffen. Het ambt van rechter was zeer moeilijk.

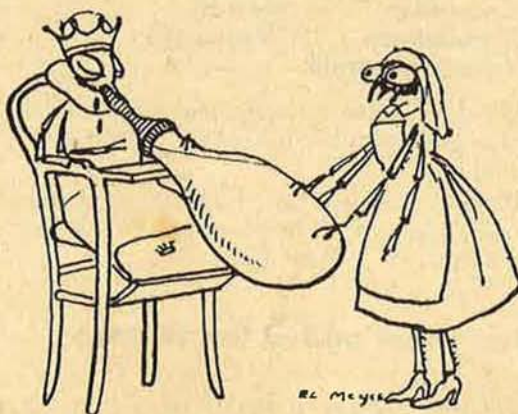
Over bijenrecht — Bech Bretha — staat er het volgende, wat ons wel vreemd zal voorkomen.

Daar de bijen niet alleen het land van hun eigenaar bevliesen, maar

ook dat van de vier omringende eigenaars, hebben deze ook hun aandeel in de opbrengst van een korf, niet alleen wat de honing betreft maar ook van de zwermen. Als een zwerm in een korf werd gedaan, duurde het drie jaar, voordat de burenen hun recht op een zwerm hiervan konden doen gelden. Het eerste jaar moesten de bijen bouwen, het tweede jaar waren er nog niet genoeg bijen en het derde was voor de teelt, dit was het jaar van de eerste zwerm. Gedurende deze drie jaren hadden de burenen geen recht op de zwermen, maar wel op een aandeel in de honing. Deze werd afgemeten met vaten, in de veeteelt in gebruik, welke genoemd werden naar een melk-koe en drie soorten vaarzen. Hieruit kregen de burenen hun deel en wel $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ en $\frac{1}{5}$ gedeelte van de inhoud van een drink-schaal. Dit was een hoeveelheid, welke naar een algemeen geldende regel was vastgesteld, maar men had ook bijzondere verplichtingen aan personen van rang en stand en in geval van ziekte.

Zoals reeds vermeld mocht de eigenaar van de korf de zwermen van het derde jaar houden, die van het vierde jaar waren voor zijn burenen. Nu was er een moeilijkheid, namelijk het geval dat een korf drie zwermen gaf en men vier burenen had. De eerste zwerm was het beste, dan volgde de tweede, en de derde was de minste. De buur, die het eerste jaar geen zwerm kreeg, moest wachten tot het volgende jaar en kreeg dan de eersteling. Ook werd er met het verdelen van de zwermen rekening gehouden met de geschiktheid van de omringende landerijen voor de opbrengst van de bijen. Was er geen verschil, dan besliste het lot.

Het Franse blad La Gazette Apicole heeft een interessante medewerker in de tekenaar E. Meyer. Hierbij een

Met het koninklijk voedsel wordt, óók in Frankrijk, wel een loopje genomen....

afdruk van één van zijn producten. Het is duidelijk waarop dit slaat, namelijk het beroemde koninklijk voedsel. Deze tekening staat bij een geestig artikel van Noël Barbier, waarin deze zijn bijen het antwoord laat geven op de enquête, ingesteld door genoemd blad naar het nut van het koninklijk voedsel. Zoals ik reeds vroeger berichtte, wordt met dit wonderproduct in Frankrijk ook wel een loopje genomen.

„Een missionaris, één van onze vrienden, teruggekeerd van het Afrikaanse werelddeel, heeft ons met een glimlach verteld, dat deze wonderbaarlijke brei, waarvan met recht sedert enkele jaren zoveel ophef wordt gemaakt, daar reeds lang een middel is bij de medicijnmannen, welke dus waarlijk uw voorgangers zijn.

Koninklijk voedsel, bron van jeugd en schoonheid....

Uit:
La Gazette Apicole

Maar onze negertjes zijn verstandiger dan u blanken, die alleen de honing gebruiken. Als de negers een bijennest vinden, is hun eerste werk hun tanden in een raat met broed te zetten, waarna een gemeenschappelijk feest met dans en zang volgt. Doe als de negers, eet eitjes, honing, stuifmeel en vergift. Ja, eet zelfs vergift, maar met mate en voorzorg en uw maagzweren zullen verdwijnen. Doe als onze baas, altijd jong en monter, ondanks zijn 77 jaren, die sedert 15 jaar ons alleen op mooie dagen plaagt door met zijn lepeltje één van de raten met jong broed uit te krabben ten voordele van eigen gezondheid en snoepachtigheid. Maar wat erger is: hij jaagt ons schrik aan als wij zien hoe de barbaar onze oude zusters welke op de grond rondkrabbelen, oppakt, vleugels en achterlijf aftrekt en vervolgens het restant tussen zijn tanden verplettert om de laatste sporen van de afscheiding der klieren in kop en borststuk ten voordele van zijn ouderdom en uitstekende gezondheid te gebruiken.”

Zal propolis een nieuwe bron van in-

komsten gaan vormen voor de bijenhouder? Deze vraag stelt Gaston Voisenet in La Revue Française d'Apiculture 1953 12.

Er komt vraag naar propolis, die deels in medicijnen, deels in schoonheidsartikelen wordt verwerkt. Men gebruikt het b.v. voor het maken van parfums en voor een pommade om littekens te behandelen.

Mevr. Dr. Ledieu-Mayer heeft proeven genomen om de anti-biotische werking van propolis vast te stellen; men zou hiermede de ontwikkeling van ziekte veroorzakende kiemen kunnen stopzetten. Verschillende laboratoria hebben zich hiermede bezig gehouden, maar er was niet voldoende propolis beschikbaar. De schrijver van het artikel vraagt medewerking om 100 kg. propolis bij elkaar te brengen.

„Gij zult wellicht vragen, hoever zal men gaan om voordeel van de bijen te halen? Er schijnen nog meer perspectieven te bestaan, men wil een product uit de bijen zelf halen en wel voornamelijk uit de darren”.

De Belfefer, de fabrikant van het Apiserum, het middel om oud te worden, is thans bezig zijn middel nog te verbeteren door toevoeging van bijen-embryo's.

Een lid uit Apeldoorn zond ons het geïllustreerde Franse blad (1953/11) Guérir („Genezen”), waarvoor onze dank. Het blad bevatte twee grote advertenties van Apiserum en van de firma Trubert, waarover ik in het Aprilnummer schreef. Er zal wel flink aan het koninklijk voedsel verdiend worden, maar het is een goede reclame voor onze honing. Verder stond in genoemd blad bijgaande tekening van Pierre Simon bij een advertentie van de Parfumerie Orlane, Parijs: „bijenkoningin = schoonheidskoningin”.

Het K.V. heeft een wonderbaarlijke kracht, daar een larve, hiermede gevoed, een schoonheid wordt, verwonderlijk lang jong blijft en 5 jaar kan leven, terwijl een werkbij geen 45 dagen oud wordt.

K. V. bevat eiwit, etherische extracten, stikstof, suiker en een buitengewone dosis van talrijke vitaminen, behorende tot de B-groep, een dosis, nooit in het dierenrijk aangetroffen. Orlane heeft na studie en raadplegingen de Crème à la Gelée Royale gecreëerd. Deze crème betekent:

Onverwachte voeding voor opper- en onderhuid; vernieuwing der lichaamscellen, sleutel van de verjonging; soepel maken van de gelaatsspieren, voorkomt en verwijdert rimpels, verheldering van de teint tengevolge van betere bloedcirculatie.

De prijs van dit wondermiddel is 1500 francs is ruim 15 gulden per flacon.

Jékavé

Geef nu aan
Uw rode kruis!

Zilveren Imkersdag

EMMEN 28 AUGUSTUS

De bakens dienen verzet
causerie over productieve bijenteelt door:

de Heer J. H. J. Evers, leraar in Algemene Dienst, verbonden aan het Rijksbijenteelt-consulentschap voor het Zuiden des lands.

De Heer Evers publiceerde in ons Maandschrift de zo zeer bekend geworden Aalster Bedrijfsmethode.

De Zonnekinderen

Een unieke bijen-operette, tekst van de dichteres MARGOT VOS, muziek en leiding TILLY HILVERS.

Nationale Honingtentoonstelling

Prijzen:

Ridder van Rappard-wisselprijs
Wisselprijs Minister van Landbouw
Medaille Minister van Landbouw
Plaquette onzer Vereniging
Medaille onzer Vereniging
Voor elke deelnemer, die voor zijn inzending 96 punten of meer krijgt toegekend: een prachtige oorkonde.
(Bijzonderheden in het Mei-nummer op blz. 79)

Deelnameprijs:

De deelnameprijs voor dit unieke imkersfeest is lager gesteld dan we hadden durven hopen: f 4.50 per persoon.

Gironummer:

630196 ten name van de secretaris-penningmeester der afdeling Emmen.

In de deelnameprijs is begrepen:

1. koffie met koek bij aankomst.
2. Toegang tot de Imkersdag.
3. Een uitstekende Drentse koffietafel.
4. Vrij entree tot de Honingtentoonstelling.
5. Vrij entree tot de operette.
6. Thee met biscuit bij de sluiting.

Organiseer met de leden uwer afdeling en hun huisgenoten een tocht naar deze zeer bijzondere Imkersdag! Het wordt een dag om nimmer te vergeten!

Zend uw beste honing naar de honingtentoonstelling. Een op deze tentoonstelling gewonnen prijs is een brevet van de hoogste bekwaamheid!

Programma:

Het is afgedrukt op blz. 69 van het Mei-nummer.

DE RAMP DE HULP

Geachte Heren Bijenvrienden,

Toen de stormvloed van verleden jaar de zes bijenvolken met het bijenschuurtje van mijn bijencompagnon, mijn broer Dirk Vrij, in de Oudenhoornse polder had weggespoeld, had ik niet anders verwacht, dan dat daarmee onze liefhebberij als amateur-imker van vele jaren voor goed was afgeschreven in ons leven.

Toen mijn broer van onze bijenvriend Arie Paul uit de Tinte spontaan het aanbod kreeg om één van zijn volken als cadeau aan ons af te staan, wanneer de polder weer droog gevallen zou zijn, hebben wij nog onder de indruk van het gebeurde, nog eerst getwijfeld of we onze bijenliefhebberij nog wel zouden voortzetten. Maar toen in onze grote vereniging de stemming gewekt werd om de gedupeerde imkers te helpen om hun verlies te boven te komen, hebben we dat volk van Arie Paul gaarne geaccepteerd in de hoop en verwachting, dat het bij dat éne volk niet zou blijven.

En ziet hoe die hulpverlening van onze bijenbroeders tot een volkomen succes is geworden! Dat eerste volk is gevolgd door nog twee kasten met bijen en alsof dat nog niet welletjes was kregen we vijf lege bijenkasten thuis bezorgd. Onze verbazing steeg ten top, toen verleden week bij de twee toegezegde volken nog twee reservekastjes met aardige volkjes door mijn bijenvriend Moree afgeleverd werden zonder dat we voor het transport iets mochten betalen. Mijn broer had in deze winter op een bijenhoudersbijeenkomst ook nog allerlei kleine bijenartikelen geloot, zodat we met recht

kunnen zeggen: wij zijn wel goed bedacht door de imkers in Noord-Holland, die onze afdeling geadopteerd hadden.

Door al die goede gaven van onze imkerbroeders gevoelen wij ons nu als enthousiaste bijenhouders van boven de zeventig jaar gedrongen onze oprechte dank daarvoor uit te spreken.

Ik behoeft u zeker niet te vermelden, dat de ons toegewezen zes bijenvolken hun plaatsen in de uitgezochte beste kasten reeds hebben gevonden en dat ze nu ter verdere ontwikkeling op het koolzaad staan, waarbij we natuurlijk hopen, dat ze dit bijenseizoen weer eens een goede honingopbrengst zullen leveren.

En waarom ik u dit allemaal nu schrijf? Wel, wij zouden graag alle gevers van onze nieuwe uitzet voor ons bijenstandje persoonlijk willen bedanken, maar aangezien we dat niet kunnen, richt ik mij maar tot u, die een hele berg van werkzaamheden hebt moeten verrichten om tot die uitstekende organisatie te kunnen geraken om alles zo prachtig te doen verlopen.

Wij betuigen u daarvoor onze dank en hulde!

Met imkersgroeten en hoogachting voor uw betoonde activiteit in dezen, mede namens mijn broer Dirk Vrij, lid van uw afdeling, zijn bijencompagnon,

MAARTEN VRIJ.

We kunnen niet alle dankbare brieven opnemen. Maar voor deze, aan de afdeling Brielle gerichte, brief, maken we een uitzondering. Red.

TAMME BIJEN, ZOETE HONING EN EEN FIJN DOUCEURTJE

Zo vangt dan het Dagblad voor Zeeland „De Stem” aan om een schenking van 12 bijenvolken in 7 kasten en 5 korven, 15 ledige kasten en ander imkersmateriaal aan de Zeelandse bevolking bekend te maken. De gemeente Apeldoorn heeft Kruiningen geadopteerd, het gevolg hiervan natuurlijk dat de Afd. Apeldoorn voor de Kruiningse imkers zorgde. Met grote spontaneïteit werd er door de leden van de Afd. Apeldoorn geofferd om hun getroffen collega's te Kruiningen te kunnen helpen. Hulde aan dit warme medeleven, hetgeen door de Kruiningse imkers zeer op prijs werd gesteld. Met de vriendelijke medewerking van de Com-

missie „Apeldoorn helpt Kruiningen” kon dit materiaal kosteloos naar Kruiningen vervoerd worden en kon daardoor nog een bedrag van f 70.— aan contanten erbij afgedragen worden. Het geschenk werd door het dagelijks bestuur van de Afd. Apeldoorn aan Burgemeester en Wethouders te Kruiningen overgedragen. In Kruiningen waren mede aanwezig het dagelijks bestuur van de Afd. N. en Z. Beveland de Heren v. Willigen, Dekker en Meusse en de Heer Blok, plaatselijk bureauhouder, die voor de verdeling zorg draagt. De Burgemeester werd nog een heerlijk stuk heidehoning aangeboden, verpakt in cellophaan, waaromheen en lint in de Apeldoornse kleuren. De bijenvolken werden voorlopig geplaatst in de boomgaard van onze collega-imker de Heer Leys, aan de rand van Kruiningen. In de

Prov. Zeeuwse Courant en het Zeeuws Dagblad werd eveneens melding gemaakt van deze schenking.

Het was een mooie, zonnige dag voor Kruiningen en voor Apeldoorn.

Apeldoorn hielp Kruiningen, V.l.n.r. de heren Bolsenbroek, Binnendijk, Jonker, Noordermeer en Dekker. Hulde aan Apeldoorn voor deze prachtige hulp aan de getroffen collega's!

Kastverwarming

Door C. L. WISSE

Kunstmatige verwarming van bijenvolken is een vraagstuk, dat zowel in Amerika als in Europa (waaronder ook Rusland gerekend moet worden) vele inkers sedert jaren heeft bezig gehouden.

De eerste poging daartoe bestond in het plaatsen van een van te voren verwarmde steen onder in de korf. Als die steen was afgekoeld, moest men hem weer door een andere vervangen. Dit werkje zal vrij omslachtig geweest zijn en het verhaal vermeldt ook niet, welke resultaten er mede bereikt werden.

Het meest geschikt voor een gelijkmatige, constante verwarming is electriciteit. Maar toch speelde men het klaar om gebruik te maken van een petroleumkacheltje. De kasten werden daarvoor geplaatst in een huisje, of schuurtje, dat geheel kon worden afgesloten. Iedere kast kreeg een vlieguitgang door de wand van het schuurtje naar buiten. In het schuurtje plaatste men het petroleumkacheltje, dat het geheel op een constante temperatuur hield. De resultaten moesten goed geweest zijn. Heeft men nu toevalligerwijze de beschikking over zo'n gebouwtje, dan valt dit met weinig kosten in te richten. Moet men het echter eerst nog maken, dan wordt de zaak bedenkelijk duur, ook al is het verwarmen met petroleum op zichzelf niet kostbaar.

Wil men een verwarmingsapparaat zelf construeeren, dan zal dit aan de volgende eisen moeten voldoen: 1e eenvoudige werking, 2e geen gevaar opleveren, 3e economisch verantwoord zijn.

Maakt men gebruik van electriciteit, dan is aan de eerste eis gemakkelijk te voldoen. Electriciteit is wel is waar niet goedkoop, maar er is voor een kast zo weinig nodig, dat de prijs van de stroom geen bezwaar behoeft te zijn. Dat de installatie zo moet worden gemaakt, dat ze geen gevaar oplevert, ligt voor de hand. Men kan gebruik maken van de „net"-spanning, waarover men in zijn woonplaats beschikt. Dit is verreweg het voordeligst, maar men moet steeds voorzichtig blijven geen kortsluiting te veroorzaken.

Geen blanke delen, die onder stroom staan mogen voor de bijen bereikbaar zijn en aansluitingen goed beveiligen tegen regen of mist. Wil men „geheel veilig" werken, dan kan men door middel van een transformator stroom gebruiken van 12, 18 of 24 Volt. Zulk een transformator maakt echter de installatie direct een stuk duurder. Verder doen zich de volgende vragen voor:

1. Waar zullen wij de verwarming aanbrengen?
2. Zijn er bijzonderheden, waarop gelet moet worden?
3. Welke temperatuur moeten we de kast geven?
4. Wanneer moet verwarmd worden?

Vraag 1. Waar zullen wij de verwarming aanbrengen? Deze vraag werd door verschillende proefnemers op verschillende wijze opgelost en in praktijk gebracht, n.l. door: a. bovenverwarming, b. verwarming der wanden, c. bodemverwarming.

a. bovenverwarming. De installatie wordt daarbij boven de raten van de broedkamer geplaatst, waarbij wordt uitgegaan van het feit, dat de bijen, als het hun te warm wordt, of als de lucht „onfris" is geworden, zij deze naar beneden waaiëren. Bij 2 volken paste ik deze wijze van verwarming toe en kwam tot de conclusie, dat de warmte de bijen zeer welkom was. Hierbij deed zich het merkwaardige feit voor, dat de vorm van het broednest een spiegelbeeld vormde van een gewoon broednest: de eitjes waren zo hoog mogelijk gelegd, zodat het broed tegen de top zat, zo dicht mogelijk bij de warmtebron. De vorm van het broednest ging met een boog naar onder

en onder het broednest was de nectar geborgen.

b. verwarming der wanden. Zelf heb ik hiermede geen ervaring opgedaan. Wel vernam ik er over, dat de uitkomst niet aan de verwachting had voldaan.

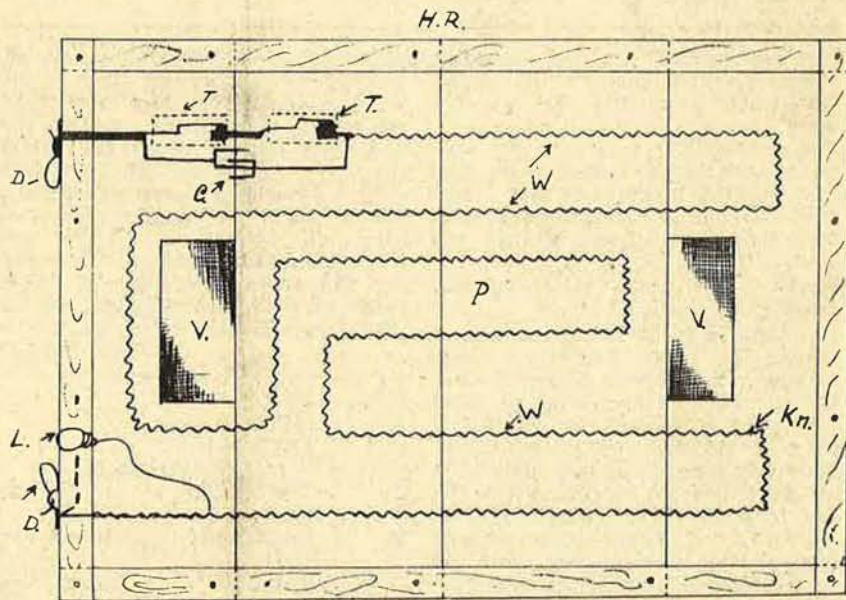
c. bodemverwarming. Zoals het woord aanduidt, wordt hierbij de verwarming aangebracht in de bodem van de kast. Deze methode heeft blijkbaar voor alle proefnemers de beste resultaten opgeleverd. Allen meldden er gunstige resultaten over.

Bij een spanning van 125 V. heeft men voldoende aan 4 meter weerstandsdraad met een doorsnede van 0.1 m/m à 140 Ω ($4 \times 140 = 560 \Omega$). Hiermede kan de „buiten"-temperatuur ongeveer 18° C. worden verhoogd. Is de „buiten"-temperatuur bijv. 10° C., dan wordt de binnen-temperatuur $10 + 18 = 28^\circ \text{C}$. Wordt de buiten-temperatuur 11° C., dan wordt de stroom afgesloten door de thermostaat.

Men kan een en ander in een rand van een honingraampje op hout (triplex), of asbest bevestigen. De bovenkant wordt eveneens door zo'n plankje afgesloten en het geheel ziet er uit, als een platte houten doos. Het aldus geconstrueerde apparaat legt men onder de broedkamer op de bodemplank. Heeft men de beschikking over een V. S. kast, dan kan men gebruik maken van de lade in de bodemplank en legt daar het verwarmingsapparaat in. Heeft men een gewone simplexkast, die minder ruimte heeft tussen bodemplank en broedraampjes, dan kan men buitenrand en broedkamer op 4 latten plaatsen. Daardoor krijgt men ruimte, waarin men het apparaat leggen

Schematische voorstelling van 'n verwarmings-apparaat, volgens Grierton:

- W. = Weerstandsdraad.
- T. = Thermostaat.
- C. = Condensator.
- D. = Draaduiteinde.
- L. = Lampje voor controle.
- V. = Ventilatie.
- HR. = Rand honingraam.
- Kn. = Isolatieknoppen.
- P. = Triplexplank, waarop e.e.a. bevestigd wordt.

BIJENTEELT in Denemarken

door
PALLE JOHNSEN

(Deens Instituut voor bijen-onderzoek)

Dit is het eerste van een serie artikelen, waarvan de publicatie mogelijk wordt gemaakt door de Bee Research Association. De bedoeling is om artikelen, geschreven door deskundigen uit verschillende landen, onder de aandacht te brengen van bijenhouders over de gehele wereld.

Dat voor dit eerste artikel de bijenteelt in Denemarken als onderwerp gekozen is komt doordat dit jaar het Internationaal Congres voor Bijenteelt in dat land wordt gehouden.

Dit artikel verschijnt tegelijk in ongeveer 20 landen en in 15 verschillende talen.

Bijenweide

Van de 4 miljoen ha, die Denemarken beslaat, bestaat ongeveer $\frac{3}{4}$ uit landbouwgrond, $\frac{1}{10}$ uit bos, $\frac{1}{20}$ uit tuinen en boomgaarden. De bijenteelt is daardoor in sterke mate aangewezen op landbouwgewassen als witte klaver, koolzaad, fruit, mosterd en rode klaver. Enige wilde planten geven een honingoverschot, zoals heide en paardenbloem. Heide komt het meest voor in Jutland. Verder heeft men dracht op linde, esdoorn en framboos. Kruisbloemige onkruiden worden sterk onderdrukt door chemische onkruidbestrijding. De bijen vliegen van begin April tot eind September.

In de streken zonder heidedracht valt de hoofddracht in Juni en Juli, in de heidestroken in Augustus en September.

In de winter vriest het 2 à 3 maanden, de lucht is dan tamelijk droog. De bijen komen gewoonlijk goed door de winter, een volk krijgt ongeveer 14 kg wintervoedsel.

Imkers en kasten

In 1952 waren er 44.620 bijenhouders in Denemarken op een totale bevolking van 4.2 miljoen. Ze hebben 270.500 volken, vrij regelmatig over het land verspreid. In 1944 had

de helft van de imkers 1—3 volken, 14% had er 10—15 en slechts een paar houden meer dan 50 volken, één heeft er meer dan 4.000. Over het algemeen is deze toestand gelijk gebleven, hoewel er een verschuiving valt waar te nemen naar meer en groter stallen. Over de bijenkasten is reeds eerder in het Groentje geschreven.

Bedrijfsmethode en opbrengst

Tijdens de dracht gebruiken de meeste imkers een koninginnerooster tussen broed- en honingkamer. Het is mogelijk twee volken in dezelfde kast te houden, de broedkamer kan door een separator in tweeën worden verdeeld. De bijen achter de separator — gewoonlijk een reserve-volk dat overwinterd wordt *) — gebruiken een zij-ingang.

De meeste imkers houden hun bijen bij huis. Sommigen hebben afzonderlijke stallen in gunstige streken, b.v. in de buurt van zaadteeltbedrijven. Het wordt niet raadzaam geoordeeld meer dan 20 volken bij elkaar te plaatsen.

In 1950 werd in totaal 2099 ton honing gewonnen. In 1951 was het 1946 ton, dat is 7.2 kg per volk. De kundige (efficiënte) imkers oogsten dikwijls tweemaal zoveel en de imkers, die doelmatig reizen, drie maal zo veel.

Verhuur van bijen voor bestuiving

De laatste jaren zijn de imkers begonnen bijen te verhuren voor de bestuiving. De huurprijs bedraagt 25 tot 35 Kronen (1 Kroon = 55 ct). In de zaadteeltgebieden is de vraag naar bijen voor bestuiving groter naarmate men er meer van overtuigd is, dat de bijen de zaadopbrengst verhogen.

De waarde van de bijen voor de bestuiving van zaadgewassen en fruit is door het Ministerie van Landbouw geschat op 120 miljoen Kronen per jaar. De bijen worden in 't bijzonder gehuurd voor de bestuiving van boomgaarden en witte en rode klaver. In 1951 was de oppervlakte boomgaarden 15.000 ha en in 1953 werd er 8.000 ha witte en 4.300 ha rode klaver verbouwd voor zaadwinning. Een „contact-commissie” brengt imkers en zaadtelers tot elkaar.

Koninginneteelt

81 koninginnetelers telen per jaar ongeveer 10.000 koninginnen. Een bevruchte koningin kost ongeveer 15 Kronen. In 1952 en 1953 importeerden 3 à 4 importeurs 5.000 koninginnen uit de Verenigde Staten. In feite is de invoer verboden, maar er worden vergunningen verstrekt.

kan. Het gebruik van enkelwandige kasten is niet noodzakelijk, maar maakt de toepassing wel eenvoudiger.

Nog eenvoudiger kan men het verwarmingsapparaat construeren, als men gebruik maakt van een „theelicht”-element als verwarmingsbron. Bijgaande schets geeft hiervan een voorstelling.

Vraag 2. Op welke bijzonderheden moet gelet worden?

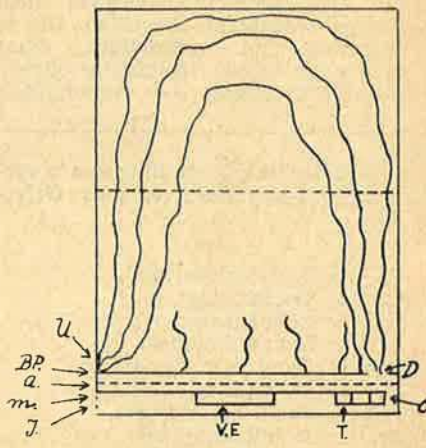
De Amerikaan Sechrist waarschuwt ervoor om in de kast geen „hete plekken” te hebben. Hiermede kan ik het volkomen eens zijn. Er moet voor gezorgd worden, dat de warmte zo goed mogelijk verspreid wordt. Daarvoor moet op de warmtebron in dit geval dus het theelichtelementje, een metalen plaat gelegd worden. Bij verwarmd metaal echter ontstaan ultra-violet stralen. Hoe meer nu de buitentemperatuur zakt, hoe warmer deze plaat zal worden, en hoe

meer ultra-violet stralen ze zal afgeven. Hoe kleiner het dierlijk organisme is, hoe minder weerstand het tegen deze stralen heeft, die zelfs voor zekere bacteriën fataal zijn. Ook onze bijen zijn voor deze stralen gevoelig. Daarom moeten wij hen ervoor in bescherming nemen en leggen daarvoor op de metalen-, een asbestplaat. Men kan ook volstaan met een bodemplank van zeer goede kwaliteit hout, dat door de ontwikkelde warmte niet krom trekt.

(Wordt vervolgd)

- B.P. = Bodemplank.
A. = Asbesten plaat.
M. = Metalen plaat.
V.E. = Verwarmingselement.
T. = Thermostaat. C. = Condensator.
U. = Bijenuitlaat. I. = Inlaat van lucht.
O. = Opening voor inlaat van verwarmde lucht.

Schematische voorstelling van een verwarmde bijenkast, volgens het systeem Sechrist.

Slingerlijn stelt de richting voor, die de verwarmde lucht gaat.

Deze vergunningen zijn nu moeilijk te krijgen, in 1954 zullen er maar 1.700 koninginnen worden ingevoerd. Vergunningen worden alleen verstrekt voor koninginnen van zuiver ras en ze mogen als regel niet na 15 Juni worden ingevoerd. De meeste handels-koninginnetelers zijn verenigd in de Deense Koninginnetelers Vereniging. Een aantal telers tracht privé-selectiestations in stand te houden. Slechts één daarvan is erkend door het Ministerie van Landbouw, hier wordt al 10 jaar achtereenvolgende geselecteerd, speciaal op de lengte van de tong.

Bijenziekten

Alle gewone bijenziekten komen in Denemarken voor, behalve de mijtziekte. In 1953 werd 25% van alle volken onderzocht. Amerikaans vuilbroed werd gevonden in 1,9% van de volken. Europees vuilbroed werd in 1948 vermoed in 0,7% der volken. In het voorjaar 1950 werden de volken van alle handels-koninginnetelers onderzocht. Nosema werd geconstateerd in 69% der volken en op 92% der stallen. Amoebe-ziekte schijnt kortelings ingevoerd te zijn, tot nu toe zijn slechts een paar gebieden zwaar besmet.

Ziektebestrijding

De ziektebestrijding werd vroeger verzorgd door de vereniging van bijenhouders, nu heeft het Ministerie van Landbouw dat overgenomen en ongeveer 120.000 Kronen wordt door de Regering voor dit doel betaald. Het land is verdeeld in 25 districten, in elk district is de ziektebestrijding in handen van een ambtenaar, die ter zijde gestaan wordt door een aantal inspecteurs (in 1954 samen 586). Zij worden opgeleid in cursussen van 20 uren op besmette bijenstallen, onder leiding van de districts-ambtenaar. Als een imker Amerikaans vuilbroed of steenbroed in zijn volken vindt of

veronderstelt, dat deze ziekten aanwezig zijn, moet hij de plaatselijke inspecteur waarschuwen en deze komt dan om de noodzakelijke behandeling uit te voeren.

Honingverkoop

Honing wordt verkocht in geparafineerde cartonnen bekertjes, in glazen potten met schroefdeksel en — bij grote hoeveelheden — in vertinde honingbussen met klemdeksel. De meeste honing wordt direct van de producent verkocht aan de gebruiker. De rest wordt opgekocht door winkeliers en groothandelaren, meestal volledig behandeld en verpakt. Er zijn geen coöperaties in de honinghandel. Over het algemeen maken de verbruikers alleen verschil tussen heidehoning en andere honing, maar het is mogelijk om de volgende honingtypen te onderscheiden: fruit-, koolzaad-, witte klaver- en rode klaver-honing. Bladhoning wordt slechts bij uitzondering in hoeveelheden van enige betekenis gewonnen en hij wordt beschouwd als honing van minder goede kwaliteit.

Jaren lang zijn er geen moeilijkheden geweest bij de verkoop van honing. Aan zelfgewonnen, fijn gekristalliseerde honing wordt door de meeste gebruikers de voorkeur gegeven boven geïmporteerde honing, die minder fijn kristalliseert en een andere smaak heeft. Een deel van de kortelings geïmporteerde honing, uit Nederland en Zweden, was koolzaadhoning, naar onze mening, van een minder goede soort. Aan de markt gebrachte honing mag volgens de wet geen groter watergehalte hebben dan 20%. Honing, die verhit is boven 80° C. moet worden aangeduid als verhitte honing. Alle buitenlandse honing moet worden aangeduid als „buitenlands” en kan slechts worden ingevoerd in glazen potten.

In 1952/53 was de prijs van honing

van de bijenhouder aan de koopman 6 Kronen per kg. In Februari 1954 was de suikerprijs 0,80 Kronen per kg.

In verband met de grote vraag wordt honing weinig geadverteerd. De Imkersvereniging verkoopt vlugschriften, die het gebruik van honing aanmoedigen.

Overheidssteun

De overheid steunt de bijenteelt, zij beperkt de import van buitenlandse honing, betaalt 90% van de kosten van de vuilbroedbestrijding, verstrekt de vereniging een subsidie (3.600 Kronen per jaar) en betaalt alle kosten van het Instituut voor Bijen-Onderzoek.

De Vereniging

De bijenhoudersvereniging is opgericht in 1886 en zij is een federatie van districts-verenigingen, die op hun beurt bestaan uit plaatselijke afdelingen. In 1953 had ze 31.166 leden. De contributie van de afdelingen bedraagt ongeveer 6—8 Kronen. Als ze een verklaring tekennen hebben de leden het recht om het door de Vereniging verkochte honing-etiket te voeren. De Vereniging heeft 2 selectie-stations die koninginnen verkopen. Een van deze stations dient tevens als bevruchtungsstation voor Italiaanse koninginnen.

Verzekering

In één district is verzekering tegen bijenziekten mogelijk. Leden zijn verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheid jegens derden, mits de stal zodanig omheind is, dat dieren er niet binnen kunnen komen en de stal niet dicht bij de openbare weg ligt. Stallen dicht bij naburig land moeten omgeven zijn door een heg, waar de bijen niet door vliegen.

Bespuitingsschade

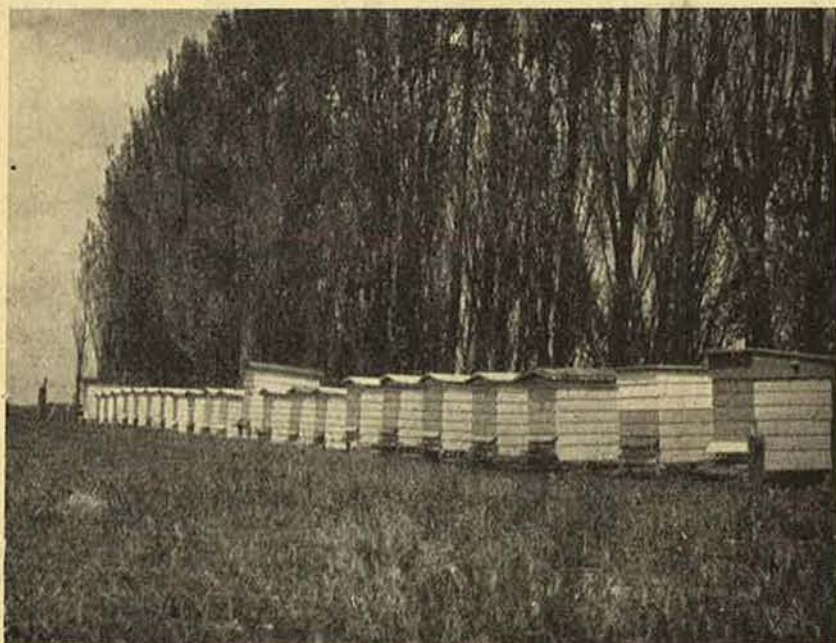
Het steeds toenemende gebruik van ziektebestrijdingsmiddelen in land- en tuinbouw is een bijzondere moeilijkheid, waarmee de bijenteelt te kampen heeft. De laatste jaren heeft de verbouw van koolzaad (16.000 ha in 1953) geleid tot zo veel en zo zware verliezen door vergiftiging, dat veel bijenhouders de belangstelling voor het houden van bijen verliezen. In 1952 bedroeg de bespuitingsschade op velden bij het begin van de bloei in één week meer dan 100.000 Kronen.

Hoewel er in 1953 minder vergiftiging voorkwam was de schade toch schrikbarend. Een wet op de bescherming van bijen tegen vergiftiging door spuitstoffen werd in Februari 1954 in het Parlement besproken. De wet werd door alle partijen zo goed ontvangen, dat we verwachten, dat zij zal worden aangenomen.

Wij geloven wel namens al onze lezers te spreken als we de Bee Research Association danken voor het beschikbaar stellen van deze artikelen, die ons inzicht geven in de bijenteelt in andere landen.

RED.

*) Aalster methode! Red.

Ons Jee

sterker zijn. Straks zal ik je vertellen waarom. Je begrijpt wel, dat we dan bij 't maken van de kunstzwerm meer ramen hadden moeten afslaan.

2. de moer

Er is al 'n massa gesloten broed. Dat zie je direct bij 't oplichten van 'n raam. Let eens op hoe snel die oude moer — de omvang van 't volk in aanmerking genomen — 'n groot broednest vormt. Dit gebeurt natuurlijk alleen, als een flink kwantum voer voorradig is.

3. het voer

Misschien schrik je als je vaststelt, dat het raam met voer zo ver leeg is. Broed eist veel voedsel. Het is hoog tijd om de kunstzwerm te voeren.

Afwijkingen bij de kunstzwerm-controle

1. Te klein (2 à 3 ramen)

Je bent te zuinig geweest bij 't afschudden. Het is ook mogelijk, dat de volgende punten een rol gespeeld hebben.

2. Een moerloze kunstzwerm

We hebben de moer verongelukt. Voeg de bijen maar bij 't oude volk. Het kan ook zijn, dat op 't raam met 't beetje gesloten broed dat we de kunstzwerm meegaven, 'n enkel eitje of jong larfje zat. Hierop hebben de bijen redcellen gebouwd. Laat het volkje dan maar rustig 'n jonge koningin kweken. Je krijgt dan in elk geval 'n reserve-moer. Je hoeft er verder niet naar om te zien. Zodra een moer uit is, worden de andere doppen afgebeten.

Hier is de papieren imker dan weer. Ik heb de vorige maand met jullie meegeleefd, want zo'n eerste zwerm-behandeling valt niet mee. Ome Toon heeft geglunderd, hij is weer 'ns echt in zijn oude doen geweest. Op verschillende plaatsen heeft hij naar hartelust kunnen helpen en hij heeft dankbaar vastgesteld, dat zijn groeiende imker-zonen nog graag van zijn praktische kennis gebruik maken.

Ondertussen hebben jullie ook in 't Aprilnummer 't artikel „Welke kast” gelezen? De heer Stienstra, die 't stukje schreef, is de grote voorvechter geweest voor de normalisatie van de simplexkast. Het is dus iemand, die zich ernstig met de kasten — althans met de Simplexkast — heeft bezig gehouden. Dit neemt echter niet weg, dat ik 't bij lange na niet met de schrijver van „welke kast” eens ben.

Misschien zijn er onder jullie, die verwonderd en teleurgesteld geweest zijn over 't feit, dat de lessen van je papieren meester zo maar niet door iedereen als volle waarheid worden aangenomen. Je zult wel gemerkt hebben, dat er geen enkel terrein is, waarop alle mensen 't met elkaar eens zijn. Vooral de bijenteelt leent zich heerlijk om te bakkeleien. We hebben zoveel twistpunten, dat zul je in 't Maandschrift vaak gezien hebben. Het staat bij ons eenieder vrij om z'n eigen mening te hebben en zelfs om die te verkondigen. Vooral dan wanneer die mening op praktische ervaring en theoretische kennis steunt, kunnen gedachtenwisselingen erg nuttig zijn. T.z.t. zal ik dan ook op deze kwestie uitvoeriger terug komen. Niet omdat ik behoefte heb aan een polemie met de schrijver van 't artikel, maar omdat het voor jullie belangrijk is 'n juiste kijk te hebben op 't huisvestingsprobleem van de bijen. Ik zal dan mijn best doen om jullie duidelijk te maken, wat 'n verouderde opvattingen nog in ere worden gehouden.

En nu naar de bijen, want er is veel en belangrijk werk.

DE KUNSTZWERM

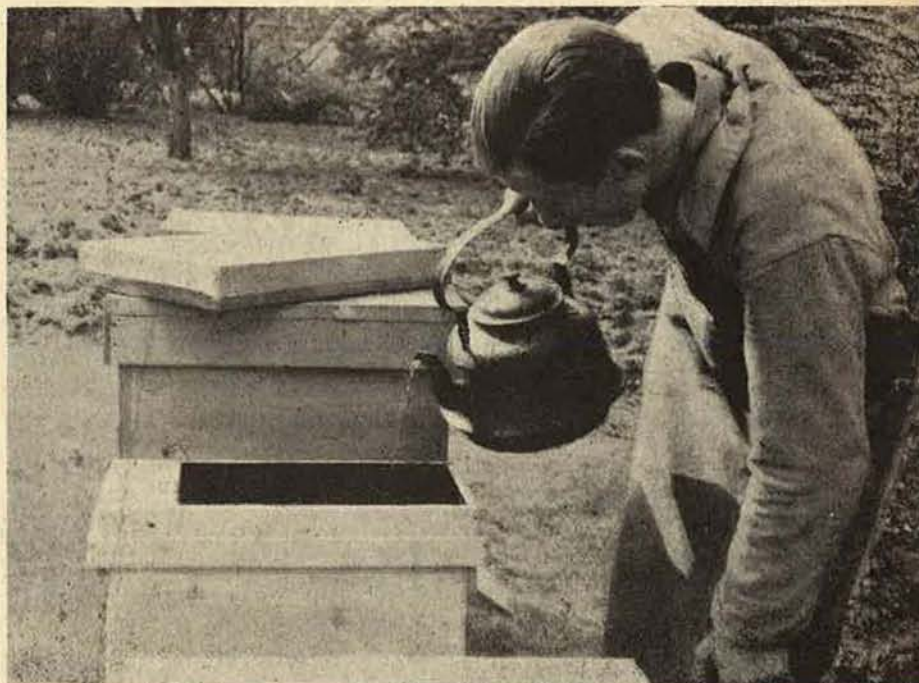
Ons zwermpje is ruim veertien dagen oud. We zullen nu (2—3 Juni) eens gaan kijken hoe 't er voor staat.

Normaal

Onder dit kopje zullen we 'n contrôle gaan beschrijven, zoals die verloopt als zich geen enkele afwijking voordoet. We zullen letten op:

1. de grootte

Die meet je meteen bij 't openmaken van 't kastje. Vier ramen bijen. Dat is voldoende. Het volkje mag gerust

3. Er is geroofd

Een handje vol stumperds zit op 'n hoopje, haast bewegingloos, tussen de ramen. Als de moer er nog bij is, kun je zo'n ding het beste 's nachts 'n beetje voeren. Maar let op, de rovers komen zo licht terug.

In 't algemeen ben ik er op tegen met zulke zwakkelingetjes te werken. Maar het is voor ons nu een reservevolkje als de jonge koningin eens mocht verongelukken.

Behalve deze afwijkingen kunnen zich nog enige, werkelijk abnormale gevallen voordoen. We kunnen daar nu niet op ingaan. Het zijn trouwens uitzonderingsgevallen.

Voeren van de kunstzwerm

Voeren is noodzakelijk

Het volkje moet snel in 't broed komen. De zesramer is onze reservevliegbijs-fabrikant. De productie mag geen moment stil staan. In de meeste streken is op 't moment (begin Juni) niet voldoende dracht. De enige uitzondering die ik hierop uit de praktijk ken is de frambozenstreek.

Nu voeren is gevaarlijk, maar 't moet

Er is geen dracht. Duizenden vliegbijs speuren naar iets eetbaars. Let op!

Hoe voeren?

Met 'n honingpotje op 't kastje, afgedekt met 'n oude zak? En dan maar klagen: wat hebben we toch last van rovers bij die kunstzwermen?

BIJ DE FOTO'S:

Links boven: Zo zag onze bijenstal er dus uit na het maken van de kunstzwermen. Op de zesramers staat de voerbak die er bij hoort. Het deksel van het kastje past óók op de voerbak. Daar doe je drie liter ineens in, 1 deel suiker op 1 deel water.

(Het volk dat op de kist staat moet je even wegdenken. De imker heeft het aangeschaft voor uitbreiding.)

Een opzetrandje kun je goed gebruiken. De beste methode is die met 't voerbakje dat door 't Bijenhuis bij het zesraamskastje wordt geleverd.

Geef 3 liter ineens van 'n oplossing 1 suiker—1 water. Het is best mogelijk, dat je het over 'n dag of 14 nog eens moet herhalen. Voor je begint te voeren moet je 't kastje vol raten hangen.

HET AFGEZWERMDE VOLK

Precies, dat is ons groot volk, ons honingvolk, 't volk, waar we de kunstzwerm afgehaald hebben. Een paar dagen geleden hebben we de doppen er uitgebroken. Of je dat goed gedaan hebt, hebben de bijen je onderhand wel verteld.

Waren we nu maar vast zo ver, dat

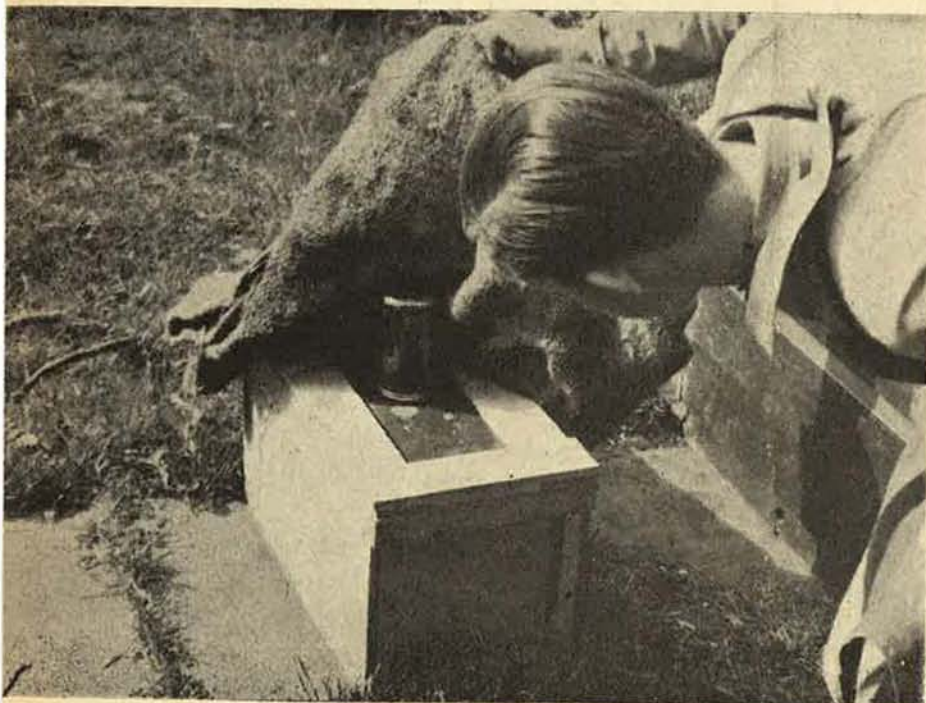
Links onder: Hetzelfde bijenstalletje. Het deksel is van de zesramer afgenomen. De imker staat achter de kast. Aan de voorzijde heeft hij één van de dekplankjes van het volk afgenomen en door die opening kunnen de bijen in de voerbak komen.

Door het glas, dat aan de voorkant op de voerbak ligt, verhinderen we, dat ze naar buiten komen. Voeren op deze manier is een genoegen.

Hiernaast: Zó voerden we vroeger onze zesramers. Op het volk een reisraam en op het gaas van het reisraam zetten we een potje met suikerwater. We dekten het af met een zak. Die werd doorweekt als het regende. En... wat hebben we geklaagd over de rovers bij kunstzwermen, die op deze manier werden gevoerd!

Rechts boven: Werp de reserves in de strijd! De imker heeft de nu al sterke kunstzwermen een eindje vóór de stal gezet. De vliegbijs van de kunstzwerm vliegen nu aan op het hoofdvolk. Dat laten afvliegen doen we alleen als... maar dat leest u in het artikel wel.

Het hoofdvolk heeft nu bij het begin van de zomerdracht een jonge koningin aan de leg, dus geen zwermplannen. Het heeft maar weinig broed te verzorgen. Het heeft een groot leger vliegbijs. Als er iets te halen is, zal dit volk het halen!

de Komkommerkwastie

De Commissie van Redactie is Prof. Dr J. de Wilde, Hoogleraar in de entomologie aan de Landbouwhogeschool te Wageningen, zeer erkentelijk voor zijn toestemming om onderstaand advies in het Maandschrift op te nemen.

Het advies werd uitgebracht aan de voorzitter onzer afdeling Amsterdam, die het overhandigde aan de gemeente Amsterdam, die het instellen van een verordening tegen het houden van bijen overwoog.

In afwachting van de uitslag van de lopende onderzoeken is de verordening aangehouden. Wij geven de afdelingsbesturen, die met de komkommerkwastie te maken hebben in overweging, het advies van de hooggeleerde schrijver aan de betrokken instanties voor te leggen.

De Commissie van Redactie vestigt verder de aandacht van belanghebbenden nog op het verslag van de Hoofdbestuursvergadering op blz. 31 van het Februari-nummer van het Maandschrift.

Amsterdam, 24 Maart 1954.

Naar aanleiding van Uw vraag doe ik U het volgende advies toekomen inzake de invloed van bijen op de vorming van zaadkomkommers in de tuinbouw.

Het is een gemakkelijk waarneembaar feit, dat de honingbij graag komkommers en andere Cucurbitaceën (b.v. de Heggerank) bevliegt; een feit dat m.i. geen nader onderzoek behoeft. Evenmin is het aan twijfel onderhevig, dat er bij intensief bijenbezoek zaad wordt gevormd in komkommers, die zich parthenocarpisch kunnen ontwikkelen.

De honingbij is echter volstrekt niet de enige bloembezoeker; diverse wilde bijen (*Andrena*, *Osmia*, *Halictus*, *Megachile*) en hommels kunnen in de vóórzomer en zomer tenminste even talrijk zijn. Welk aandeel de honingbij onder de bestuivende insecten inneemt, ware van plaats tot plaats te onderzoeken en zal blijken aan sterke verschillen onderhevig te zijn. Tenzij dus door de plaatselijke telers schade door zaadvorming in komkommers geconstateerd is, en men sterke aanwijzingen heeft, dat honingbijen het gewas bevliegen, zou het dus zelfs voorbarig en onjuist zijn, als voorzorgsmaatregel alle bijen in de omgeving te doen verwijderen. Ter illustratie diene, dat in een artikel van S. Vriend (Med. Dir. Tuinbouw, Nov. 1953 wordt vermeld (p.813,r.16 en tab.) dat in de gemeente Benthuisen, waar zo goed als geen bijen worden gehouden, in 1951 in Juli en Augustus in de komkommerpercelen 30 pct. zaadkomkommers optraden. Het artikel van de heer Vriend, bedoeld om met cijfers de schade door bijen aan komkommers toegebracht, aan te tonen, levert geen deugdelijk bewijs om ingrijpende maatregelen als massale verplaatsing

van bijen te rechtvaardigen. Vriend verzamelde slechts veilingcijfers in verschillende jaren in verschillende maanden en bracht deze in verband met het al of niet talrijk voorkomen van bijen in deze perioden. Een dergelijke methode levert hoogstens zekere aanwijzingen die reden kunnen zijn tot het instellen van onderzoek. Een onderzoek, dat nog niet geschied is en zeer urgent moet worden geacht. Wie ook maar enigszins met de tuinbouw bekend is, weet dat hoeveelheid en samenstelling van de oogst in verschillende jaren door talloze oorzaken kunnen verschillen.

De productiecijfers op p. 814 van het genoemde artikel gegeven, zeggen dus weinig of niets ten aanzien van de bijen.

Ook overigens schijnt mij het cijfermateriaal zwak. Ik grond dit op de eerder vermelde tabel op p. 813. In het jaar 1952 waren de bijen in Juni en Juli afwezig in de gemeente Zoetermeer, en was het pct. zaadkomkommers laag. Op 1 Augustus keerden de bijen terug. Terwijl het nu 10 à 14 dagen duurt, éér een bestoven bloempje een komkommer levert, steeg reeds in de periode 1-15 Augustus het pct. zaadkomkommers van 3,5 tot 42. Dit alles het gevolg van de opgetreden zaadkomkommers in 1-5 dagen? Een eenvoudige berekening leert, dat het pct. in die dagen dan de 100 zou moeten hebben overschreden. In de tweede helft van Augustus was het echter 67,6.

Nog iets geheel anders blijkt uit de cijfers van de heer Vriend. Het pct. zaadkomkommers, al of geen bijen aanwezig zijnde, stijgt reeds in de loop van het teeltseizoen. Naar blijkt uit een rapport van de Rijksbijenteeltconsulent Ir. Mommers is ook hem gebleken, dat bij zo krachtig en intensief mogelijke bestuiving jonge komkommerplanten in een hiertoe genomen proef geen „zaadkoppen” vertoonden, oude, gelijktijdig te velde staande planten wél. Dit ondanks het feit, dat in alle bestoven planten zaadvorming was te constateren. Deze proeven betroffen zowel de groene als de witte komkommer. De vraag is dus: Hoe komt het, dat met zaadvorming soms wél en soms niet de vorming van zaadkoppen gepaard gaat? Is het mogelijk door teeltmaatregelen op deze vorming invloed uit te oefenen? Ook in dit opzicht zal onderzoek ons verder moeten brengen.

Ik concludeer dus, dat het aandeel van de honingbij in de vorming van „zaadkoppen” bij komkommers nog alles behalve vast staat en, dat nóch voor de telers nóch voor de imkers het probleem van de zaadkopvorming door middel van een eenvoudige verordenende maatregel is op te lossen. Vóór alles is hiertoe een degelijk onderzoek noodzakelijk.

J. DE WILDE.

Honingkwast

Om bij de warme dagen te blijven, ook honingkwast is erg lekker. U kent natuurlijk het recept, wat is opgenomen in de brochure „Honing, soorten, eigenschappen, recepten” van ons Bijenhuis. Wat zegt U? Kent U dat geschriftje niet. Bestel U dan even een aantal exemplaren. Het boekje kost maar 15 cent, bevat veel goede recepten en andere wenken en is buitengewoon ge-

schikt om bij wijze van attentie — en niet te vergeten propaganda — aan Uw vrienden of vaste afnemers cadeau te doen.

Een ander buitengewoon voordelig recept voor het maken van honingkwast is het volgende:

U neemt een flinke citroen, waarvan U de schil even onder de straal van de waterleiding schoon boent. Daarna snijdt U de — ongeschilde — citroen in schijven en zet deze in een

pannetje; liefst niet te dun met het oog op de kans van aanzetten; met één liter water op het vuur totdat het water aan de kook komt, waarna we het zaakje nog een kwartiertje zachtjes laten doorpruttelen, dus niet laten koken. Daarna de oplossing door een zeef laten lopen en naar smaak met honing zoeten. Op deze wijze krijgt U van één citroen in plaats van twee, vijf glazen heerlijke kwast.

MaM.

WESPEN

Enige jaren geleden had ik om mijn stand, die nog hoofdzakelijk uit hoogkorven bestond, haast evenveel wespen als bijen.

Bij een van de zwakste volken werd zo gevochten, dat ze soms de bijen levend oppikten.

Ik vulde een honingpot voor driekwart met dun suikerwater en ik maakte een gaatje in het deksel ter grootte van een potlood. Om 10 uur zat die vol wespen. Ik leegde hem en vulde hem opnieuw, om half een was hij weer vol.

Ik dacht dat ik de oorlog voor goed gewonnen had, maar een paar dagen later zag ik wel beter. Ik voerde de wespen toen op een schaalje met suikerwater en volgde ze als ze met gevulde buikjes wegvlogen. Zo vond ik het geweldige nest in een oude dijk.

Toen de duisternis inviel ging ik met enkele vrienden, gewapend met een schop, drie lege flessen en een bus petroleum naar het nest. Een fles werd in het vlieggat geplaatst en mijn vrienden begonnen op de grond te kloppen. Zo hebben we de vliegwespen afgetapt. Vervolgens werd het vlieggat met petroleum begoten en het nest uitgebrand. Toen we het uitgroeven, bleek het zo groot te zijn als een dertig-liters melkbus.

Die zomer hebben we nog enkele nesten vernietigd, maar veel kleinere.

We hebben nu dijkmaaiers, spoorwegpersoneel en ge-

VERZOEK

Aan het Laboratorium voor Vergelijkende Physiologie te Utrecht worden onderzoeken verricht over de betekenis van de bijenkoningin in verband met de ontwikkeling van de ovarien van werkbijen. Meer in het bijzonder wordt onderzocht op welke wijze de koningin in dit opzicht de werkbijen beïnvloedt. Het aantal koninginnen, dat nodig is voor de bestudering van dit probleem is zeer groot. Daarom richten wij het volgende verzoek tot de Nederlandse imkers:

Gaarne zouden wij van U koninginnen ontvangen, die U in de zwermtijd ongetwijfeld zult hebben. Voor ons onderzoek gebruiken we vrijwel uitsluitend dode koninginnen, zowel bevruchte als onbevruchte, terwijl beschadiging geen bezwaar is. Slechts over het al of niet bevrucht zijn is een aanduiding uwerzijds gewenst. Wij nemen de verzendkosten gaarne voor onze rekening.

In het belang van de voortzetting van dit onderzoek rekenen wij op uw aller medewerking.

Laboratorium voor Vergelijkende Physiologie
Jan van Galenstraat 17, Utrecht

meentewerkers op onze hand. Wie een nest vindt geeft het even door en wij doen de rest.

In Maart heb ik op mijn stal 3 wespenmoeren gedood, de vierde is ontsnapt.

Wij zijn de „zebra's" nu voor goed kwijt.

Misschien zullen enkele lezers, en vermoedelijk ook de wespen, mij erg wreed vinden. Maar... ze moeten een Noorderling niet over de rode streep halen. We hebben al zo weinig haaldagen in ons Friese Polen!

OOSTHEM.

W. J. VENINGA.

KOMKOMMERS

In het Aprilnummer las ik in het verslag van de Afdeling 's Gravenhage dat de heer Vandenberg vertelde over het plaatsen van bijen in komkommers. Op de algem. Vergadering van 1953 heb ik er op gewezen, dat de Amerikanen bijen plaatsen bij hun komkommervelden, alsmede waarom zij dit deden. Professor Paddock, staatsbijenconsulent van de staat Iowa, U.S.A. schreef mij hierover, dat het hem bekend is, dat vroeger de vele misvormde komkommers, het z.g. uitschot, een groot probleem was voor de telers, doch dat dit probleem volkomen is opgelost door het plaatsen van bijenvolken bij de komkommervelden. Sedert men bijen bij de komkommers plaatste en zodoende een goede bevruchting tot stand bracht, kreeg men nagenoeg geen uitschot, doch malse gave en goedgevormde komkommers.

RENKUM.

J. C. v. SCHERRENBURG

EEN SUCCESVOLLE VETERAAN!

In het afgelopen jaar, mijn 84ste levensjaar, heb ik zeer tot mijn genoegen alle werkzaamheden aan mijn zes volken nog persoonlijk kunnen verrichten, daarbij de werkwijze toepassend, die ik in het Novembernummer van 1949 heb vermeld.

Ik heb daarbij ondervonden, dat de hoeveelheid bijen na het verwijderen van de moer zo groot kan worden, dat de broedkamer en honingkamer niet groot genoeg zijn om alle bijen te kunnen bevatten, daar geen zwerm kan afvliegen.

Zo werd bij één kast, die overvol was, de eerst uitlopende moer uit een redcel direct na haar geboorte in beslag genomen door de bijen en vloog na enige ogenblikken de zwerm uit.

Bij een andere kast, waar ik een honingkamer met lege uitgebouwde raten tussen broedkamer en honingkamer had geplaatst, werd geen zwerm afgestoten.

GRONINGEN.

S. v. HOUTEN.

HOE KRIJGEN WIJ BETERE AFZET VOOR HONING, BETERE PRIJZEN EN MEER NIEUWE LEDEN?

Als de eerste twee vragen opgelost zijn, dan geloof ik, dat de nieuwe leden zich vanzelf wel aanmelden, dan hebben we daar geen drukte mee, alleen de naam even opschrijven.

Wat de afzet voor honing en honingprijzen aangaat, hoort men van zoveel imkers zeggen; „Ons Hoofdbestuur doet ook niets voor ons". M.i.z. kunnen wij beter zeggen „Ons Hoofdbestuur bereikt niet veel voor ons". En om iets te bereiken, meen ik, dat wij de regering nodig hebben. Ik geloof niet, dat wij ons zelf uit de put kunnen helpen met welke reclame dan ook. Volgens mijn mening is er maar één uitweg. De regering moet voor een behoorlijke vastgestelde prijs de honing van de imkers afnemen en laten verwerken en weer in de handel brengen. Het overschot zou dan aan de bakkers geleverd kunnen worden. Het tekort dat dit meebrengt zou dan door de Regering bijgepast moeten worden. Als wij op het ogenblik leden winnen, wat zouden dat dan zijn. Volgens mij amateurs die 1-5 volken hebben. Het goed en het moois hiervan wil ik absoluut niet onderschatten. Maar is Nederland daar economisch mee geholpen? Bijen kunnen nuttig zijn als zij op de goede plaatsen staan en dat moet komen van de bedrijfs- en nevenbedrijfsimkers, die met hun bijen naar de akkerbouw en boomgaarden reizen om honing te winnen. De gewassen zijn er tegelijk mee gebaat als de bloem gezocht wordt door de bijen. Er is de laatste jaren in

ons maandschrift wel eens over geschreven, dat er eigenlijk geen sprake meer is van bedrijfs- of neven-bedrijfsimkers. Dit is m.i. onjuist. En zou het wel juist zijn, dan wordt het de hoogste tijd, dat er met kracht aan gewerkt wordt om ze weer een bestaan te verzekeren. Ik weet nog genoeg imkers die bijen houden om de bijverdienste. Wel zijn er velen die de laatste jaren minder volken houden, door de moeilijke afzet en de te lage honingprijzen.

Kunnen we hier voldoende verbetering in brengen, dan zullen we zien, dat het imkersleven weer begint te bloeien en dat zo vele lege bijenwoningen die in Nederland staan te rotten weer bevolkt worden met bijen. Nederland heeft behoefte aan imkers... maar... dan moeten ze ook bijen hebben.

Waar heeft een imker met 20-40 volken voor bijverdienste behoefte aan?

1e. Een goed honingjaar, maar die risico neemt hij zelf op zich.

2e. Als hij plm. 1000 pond honing geoogst heeft, dan moet hij die voor een behoorlijke prijs ineens kunnen verkopen. De meeste imkers hebben geld nodig en ze hebben ook geen tijd, om die 1000 pond honing bij diverse klanten te verkopen, die zij moeilijk of niet kunnen vinden. Veel imkers willen al hun beschikbare tijd in de zomer aan hun bijen geven. En als zij hun kostbare honing geoogst hebben, moeten ze ook wat verdienen hebben en geen kopzorgen het hele winterhalfjaar door om de honing kwijt te worden. Want dan gaat de aardigheid er af en wordt het mooie imkersvak hen tot last. Dat is teveel gevraagd, ook van een imker.

Wij verzoeken daarom ons hoofdbestuur probeer tot aan het vervelendst toe met alle middelen de Regering duidelijk te maken, dat er iets voor de imkers gebeuren moet, dat afdoende is. De boeren krijgen soms ook voor belangrijke gewassen een garantie-prijs. Verder roepen wij alle afdelingen op, kom met uw klachten en met nog betere voorstellen dan dit bij ons hoofdbestuur, dat weten moet waar de imkers behoefte aan hebben, dat geeft ruggesteun.

Hopende hiermede een kleine bijdrage geleverd te hebben tot verbetering van de imkerij.

Met imkersgroeten,

Namens de afdeling Surhuisterveen

G. AARDEMA

SUCCESVOLLE BIJENTEELT

Van mijn 4 volken heb ik ieder jaar ongeveer 120 pond honing voor de verkoop. Koolzaadhoning. Dat is toch niet slecht. Ik lever alleen liefst per busje van 5 of 10 pond af, wat altijd gelukt. De verzuchtingen en klachten in 't Groentje van vele amateurs kan ik niet delen.

Van 1940 af houd ik bijen met steeds een behoorlijk overschot. Nog nimmer heb ik geld bij moeten passen. Volgens mij wordt er veel te veel met de bijen geknoeid. Een bijenkast is geen kijkkast. Op tijd behandelen vóór en na de dracht en laat ze verder werken! Beroepsimkers zitten ook niet steeds in de kasten te knoeien.

Ik bevind mij er best bij om veel kunstraat te geven. Elk jaar krijgt ieder volk 10 vellen. Mocht ik hierdoor wat minder honing krijgen, toch heb ik steeds alles zuiver en het volk heeft werk en de moer broedruimte.

STIENS

G. GERRINGA.

KONINGINNEMELK EN STUIFMEEL.

Nu, blijkens het gepubliceerde in het Febr.nummer, de uitwerking van koninginnemelk op het menselijk organisme ook onder onze imkers de aandacht trekt, acht ik het wel van belang in het kort te vermelden wat in Frankrijk hierover totnutoe werd gepubliceerd. Korthedshalve heb ik een excerpt gemaakt uit de samenvattende mededelingen hieromtrent in de Schw. Bienenzeitung van deze maand:

Degene, die zich in Frankrijk het meest met de van de bijen afkomstige producten bezig houdt, is Dr. Moreaux.

We weten allen, dat de larf waaruit de koningin ont-

staat, slechts met koninginnemelk wordt gevoed. Verder weten we ook, dat de koningin bij het eitjes leggen geweldige prestaties levert en dat zij gedurende haar hele leven uitsluitend met voedsterbrij wordt gevoed. Uit deze feiten mag men de conclusie trekken, dat de voedsterbrij een buitengewone werking bezit.

Dr. M. zegt, dat de koninginnemelk o.a. het verouderen vertraagt, bij muizen en vliegen de levensduur verlengt en kippen tot verhoogde leg brengt.

De juiste samenstelling van de melk is niet bekend en evenmin kan ze langs synthetische weg worden bereid. L'Abeillaud gebruikt het volgende preparaat:

50 gram lichte gegranuleerde honing wordt uitgespreid op een dikke glasplaat, met een houten lepel; daarop spreidt men de inhoud van 4 moercellen (larf verwijderen) en vermengt het geheel tot een gelijkmatige pasta. Deze pasta goed afsluiten en op een koele plaats (een koelkast is het beste) bewaren. Van dit preparaat neemt men elke dag een koffielepel vol in. De voedsterbrij werkt niet meer als ze verdroogt en verdraagt de inwerking van zuurstof uit de lucht niet.

Een natuurlijke moerdop bevat ongeveer één gram melk, een kunstmatige 0.150 gram.

Voor één gram koninginnemelk wordt in Frankrijk 5.000 frcs. betaald. (Uit mededelingen in het blad waarin Dugat zijn stapelmethode behandelt, is mij bekend, dat fabrikanten van schoonheidspreparaten, die de voornaamste afnemers blijken te zijn, zich voor hun aankopen alleen tot hun relaties bepalen). (H.)

Kritische beschouwingen: men vreest, dat mettertijd, ten gevolge van onjuiste dosering, ziekteverschijnselen kunnen optreden door verstoring van het vitamine-evenwicht.

L'Abeillaud meent met het oog op eventueel optredende ongunstige werkingen, dat de uitslag van de vele proefnemingen, die thans worden verricht, moet worden afgewacht.

Dr. Moreaux haalt twee gevallen aan, waarin imkers aan kleine kinderen vers, aan het vliegget verzameld, stuifmeel toedienden, waardoor zich ziekteverschijnselen voordeden.

Men mag nl. niet vergeten, dat een overmatige opname van een vitamine het evenwicht verstoort en gebrek aan andere vitaminen, en daarmede verband houdende ziekten, kan teweeg brengen. Daarom moet er op worden gelet, dat het dagelijks gebruik van vitaminen goed wordt geregeld, om enerzijds tekorten, anderzijds overdosering te vermijden.

Het gehalte van deze hoogwaardige stoffen in stuifmeel kan nl. schommelen, afhankelijk van de bron en het tijdstip van inzamelen, benevens de verdere behandeling. Daarop gespecialiseerde laboratoria kunnen de dosering, afgaande op het gehalte aan zuivere vitaminen, regelen, terwijl ongecontroleerd gebruik, zoals bij stuifmeel, waarbij gehalte en toelaatbare hoeveelheid niet bekend zijn, schade kan veroorzaken.

Caillas haalt de resultaten aan van proeven in zijn eigen gezin.

Hij zegt, dat hij verhoogde darmwerkzaamheid en verhoogde lichamelijke en geestelijke werkzaamheid heeft kunnen vaststellen na het gebruik van een mengsel van honing, stuifmeel en koninginnemelk, op de nuchtere maag genuttigd.

Een 84-jarig man, die aan storingen in de bloedsomloop leed (gezwollen linkerbeen) en alleen nog moeilijk en met een stok kon lopen, kon van zijn kwaal worden afgeholpen, nadat bijensteken en geneesmiddelen, jarenlang toegepast, niet hadden gebaat. De man kreeg, onder medisch toezicht, dagelijks op de nuchtere maag een koffielepel vol van een mengsel (met een weinig water) van 100 gram honing, 50 gram stuifmeel en de inhoud van vier moerdoppen (zonder de larven); na acht dagen verdween de zwelling van het been, het lopen ging, zonder stok, veel beter en hij kon zonder moeite uit zijn auto komen.

Waar hier de aandacht op de mogelijke nadelige gevolgen wordt gevestigd, lijkt het mij wel nuttig als u een en ander zou publiceren.

ZEIST.

C. L. HOOGEVEEN.

Vliegbereik en afstandsmelding der bijen.

Knaffl, H.,

Ueber die Flugweite und Entfernungsmeldung der Bienen.

Zeitschrift für Bienenforschung. 2(1953)4(-10) 131-140. De bijen „vertellen” zelf door hun dansen hoe ver ze van de woning op dracht uitgaan. De meeste bijen gaan 1-2 km. van de woning, een deel echter, ook onder normale omstandigheden tot 6 km, soms zelfs tot 9-10 km. Als door aanwezigheid van een grote bijenstand de dracht dichtbij minder wordt, neemt het aantal verre vluchten toe.

Door inrichting van een kunstmatige voerplaats konden de bijen tot 12 km. gelokt worden. De afstand wordt door dansen juist aangegeven.

Fruitteelt en bijenteelt in het oude land.

Herold, E.,

Obstbau und Bienenzucht im Alten Land.

Der Imkerfreund. 8(1953) 10(-10) 376-377.

Dit is een uitvoerig verslag van een door Dr. Loewel, Directeur van het Instituut voor fruitteelt, te York gehouden inleiding. Vooral twee vragen worden behandeld: Hoe kan schade door besputtingen aan bijenvolken voorkomen worden? en: Wat is de betekenis van de bij voor de fruitteelt? De conclusie is: Door onachtzaamheid tegenover de bijen zou de fruitteelt zichzelf schade berokkenen. Dit is gebleken daar bij de ziektebestrijding aanvankelijk grote fouten gemaakt werden, waardoor de bijenteelt achteruit ging. Men krijgt echter geen oogst zonder voldoende bijen. Vooral bij kersen stijgt de oogst met het aantal bijenvolken.

Men onderzoekt nu de giftigheid van de bestrijdingsmiddelen en heeft een verordening ter bescherming van bijen tot stand gebracht. Het reizen met bijen naar dit uitgestrekt fruitteeltgebied is geregeld en men streeft daarbij naar 2-3 volken per ha. Men kan tijdens de bloei met voor de bijen niet-giftige stoffen spuiten. Maar zelfs dergelijke besputtingen zijn door een regeringsverordening verboden.

Wetenschappelijk onderzoek van de laatste tijd wees

uit dat wilde bijen en andere insecten soms iets kunnen presteren, maar dat ze absoluut onbetrouwbaar zijn.

Oude en nieuwe vraagstukken der imkertechniek.

Büdel, A. - Alte und neue Probleme der Imkertechnik. Südwestdeutscher Imker. 5 (1953). 9 (-9) 266-268.

De schrijver, die zeer veel metingen over het microklimaat in een bijenvolk verricht heeft, vraagt zich af hoe we technische verbeteringen kunnen aanbrengen om mislukkingen te voorkomen. Misschien zit er (voor Duitsland) iets in overwintering in kelders. Van elektrische verwarming verwacht hij niet veel nut. Het enige wat we kunnen doen is te zorgen, dat in koude nachten in het voorjaar de kast niet te zeer afkoelt.

De strijd om de beste kast gaat volgens schrijver eigenlijk niet om de bijenwoning, maar om de bedrijfswijze. De grondslag daarvoor moet zijn een grondige biologische kennis van de bijen en de dracht.

Boekbespreking

„Heeft onze heide nog toekomst”. — Uitgave van de Studiekring voor de Veluwe Arnhem 1953, 55 blz. ingen. Prijs f 1.60. Postrekening Penningmeester 470534.

Het is een ieder bekend dat de heide op de Veluwe en elders tekenen van achteruitgang vertoont. De Studiekring voor de Veluwe tracht, met behulp van verschillende instellingen, methoden te vinden waardoor herstel van de heide mogelijk wordt.

Dit rapport, dat de eerste fase van het onderzoek weergeeft, biedt een drietal interessante artikelen over de geschiedenis, de tegenwoordige begroeiingstoestand van de heidevelden op de Veluwe en over het beheer van heidevelden in het algemeen.

Temeer daar in dit rapport een lijst van de belangrijkste heidevelden op de Veluwe, onder vermelding van „kwaliteit”, wordt gegeven, kan dit boekje worden aanbevolen bij degenen die belangstelling hebben voor de heide.

G. S.

Vragenrubriek

Vragen voor deze rubriek zenden aan het Bijenhuis te Wageningen

Vraag 11: Waarom zesraamskastjes?

In het „Jeugdhokje” en andere artikelen heb ik steeds gelezen, dat de grote kast versterkt wordt door bijen uit een zesraamskastje. Waarom neem ik daar een zesraamskastje voor? Is het niet veel handiger er een tienraamskast voor te nemen? In de eerste plaats heb ik dan meer bijen om mee te versterken en in de tweede plaats houd ik eenheid in mijn kasten, zodat alles altijd verwisseld kan worden.

H. F. v. D. te A.

Antwoord: Het is natuurlijk mogelijk om in plaats van een zesraamskastje een normale kast te nemen. De voordelen, die U daarvan opsomt kan ik echter niet zien. Als U met de tien-

raamsbak juist eender werkt als met de zesramer, lijkt het me — voorzichtig gezegd — zeer twijfelachtig dat U meer bijen zult krijgen om te verenigen.

Wanneer U volken verenigt, moet U de ramen van 't zesraamskastje stuk voor stuk overhangen in de grote kast, maar dat is dan ook het enige werk van betekenis.

Tot slot een overzicht van de motieven vóór het zesraamskastje en tegen de tienraamskast:

1. De zesramer is goedkoper in aanschaf.
2. Hij neemt minder plaats in, denk aan de kleine bijenstal.
3. Een psychologisch bezwaar: wanneer in plaats van een zesraamskastje een 8 of 10-raams gebruikt

wordt, dan is het gevaar groot (75%!) dat men het reservevolkje toch eigenlijk te mooi, te flink vindt om op te offeren. Men offert dan liever zijn honinggoest!

v. G.

Vraag 12: Wat is honingzeem?

Wat is een honingzemerij en waarvan is dat woord afgeleid? Ik denk altijd aan een zeemleren lap, maar in een kerkboek vond ik eens: Wat is er zoeter dan honing of honingzeem?

F. B. B. te D.

Antwoord: Een honingzemerij is het bedrijf, de werkplaats, van iemand die honing zeemt, de honingzemer. Zemen heeft hier de betekenis van zuiveren, bereiden.

De oorsprong van het woord „honingzeem”, dat heel oud is, is niet gemakkelijk met zekerheid te achterhalen.

„Zeem” (honingzeem) is in het oudnoors „hunnangsseimr”, hetgeen ook „honigraat” betekent. De oorspronkelijke betekenis van dit woord was dikke taaie vloeistof. In het Oud-

saksisch is het „sēm” en in het Oudhoogduits en Nieuwhoogduits „Seim”. Het Duitse werkwoord „seimen” betekent „zuiveren”, „pijnen” (persen) van honing. Het etymologisch verband met dit woord staat m.i. dus wel vast.

Het Frans heeft voor zeemhoning geen woord en het Engels evenmin. Volgens de „Dictionary of beekeeping terms” (1951) wordt het Duitse „Seimhonig” in het Frans vertaald door „miel extrait par chauffage”, in het Engels door „honey extracted by heating combs” en in het Nederlands door „honing, verkregen door verhitting van de raat”. Merkwaardig, dat hier de Nederlandse benaming „zeemhoning” niet genoemd is. Vermoedelijk houdt zulks verband met de omstandigheid, dat het begrip van het woord niet overal gelijk is en dat men „zeemhoning” een te letterlijke vertaling van „Seimhonig” vond.

Sommigen menen dat „honingzeem” een pléonasme is, aangezien „zeem” ook „honing” zou betekenen, zij het dan speciaal honing uit maagdelijke raat.

Het in een der psalmen van David voorkomende „zoeter dan honing en honingzeem” luidt in het Frans: „plus doux que le miel, même que ce qui distille des rayons de miel” („distiller” in de betekenis van „druppelen” en „lekken”; vgl. het latijnse „distillare” — „stilla” „druppel”). Om het lekken te bevorderen werd de raathoning ontzegd en matig verwarmd. Hier zou dus „honingzeem” de betekenis hebben van „lekhoning”.

Het verschil in betekenis van de woorden „zeem” en „honing” treedt dikwijls slechts in zeer geringe mate naar voren. Zo in verschillende vertalingen van de Psalm. In een oude Nederlandse bijbel: „soeter dan honich ende honichseem, (het vloeiende der honichraten)”. In een in 1743 te Antwerpen herdrukte bijbel van 1590: „ende soeter dan honing ende honingraten”. In een Romeins Mis-saal: „et judicia ejus dulciora super mel et favum (favus is honingraat)”. Volgens „v. Dale” is honingzeem ongepijnde (ongeperste) honing, het zoetste, het vetste van de honing. Dus hier weer de lekhoning, vóórdat het gebruik van de slinger bekend was.

Anderen zijn echter van mening, dat de benaming „zeem” ook wordt toegepast op de tweede kwaliteit van honing, welke door persen verkregen wordt. In dit geval staan wij dus weer dichter bij onze bestaande honingzemerijen, waar ook de pers wordt gehanteerd. Koenen—Endepols geeft voor „honingzeem”: ongepijnde honing, lekhoning. De betekenis van het werkwoord „zeemen”: (Zuid-Nederland- „met honing bestrijken”): zegswijze, iemand de mond zemen — vleien. In sommige plaatsen in België (ik meen in de buurt van Gent) gebruikt men het woord „zeem” in de plaats van „honing”.

In het Groentje no. 9 van September 1953 (blz. 144) haalt Jékavé een artikeltje aan uit de „Hessische Biene” 1953-6, waarin staat vermeld, dat het witte laagje schuim, hetwelk zich op goed behandelde honing vormt, geen schuim is (blijkbaar bedoeld als geen onrein schuim), maar druivensuiker, dat in zeer kleine kristallen de oppervlakte bedekt. Dit geldt dan ook zowel in N. Duitsland als in Denemarken als een teken van goede kwaliteit. Krachtens de overlevering heb ik steeds gemeend, dat dit het „zeem” van de honing was. Maar, dat er plaats is voor verschillende meningen blijkt wel uit het voorafgaande. S.

Vraag 13: Zesraamskastje, voeren, oude raat opzenden

- Ik begrijp niet, waarom een kunstzwerm in een zesraamskastje moet; moeten we nu dat nieuwe volk daarin klein houden? Waarom niet in een gewone kast en dan in het voorjaar toch verenigen?
- Hoe constateert men het best, dat er in deze maanden gevoerd moet worden?
- In welke toestand kunnen oude raat en wasdekseltjes het best naar het Bijenhuis gezonden worden? Eerst zelf smelten?

T. v. H. te N.

Antwoord: A. Men kan in het door U bedoelde geval evengoed een gewone kast gebruiken, maar een „gewone” dus 10-raams kast is duurder in het aanschaffen dan een zesraamskastje en dit laatste neemt minder plaats in en is gemakkelijker te hanteren. (Zie ook vraag 11).

B. Een bijenvolk behoort altijd overvloed te hebben; er moet dus 'n ruime voorraad voedsel in de kast aanwezig zijn en dit kunt U bij opening en inspectie van de kast constateren. Is er geen overvloedige voorraad en valt slecht weer in of is er geen dracht, dan moet gevoerd worden. Meer ervaren imkers voelen wel aan wanneer het zover is, maar dat is in een paar regels niet uit te leggen. Over enige tijd kunt U het ook, als U voldoende belangstelling hebt.

C. Oude raten worden in de zon gelegd (uitgespreid) tot zij soepel worden. Dan kunt U er gemakkelijk ballen van kneden zo groot als kokosnoten; flink samendrukken. Zij nemen dan weinig ruimte in en zijn gemakkelijk te verzenden. Na het maken van de ballen deze niet lang laten liggen, want dan maakt de wasmot zich er toch nog meester van.

Wasdekseltjes (zegels van honingraten) worden een nacht in het water gezet, daarna flink omgeroerd en uitgespreid te drogen gelegd (niet in de wind, want dan houdt U niets over). Daarna kunnen er eveneens wasballen van gemaakt worden en kunnen deze worden opgezonden. Het spoelwater kunt U aan de bijen voeren. S.

Vraag 14: Houten honingvaten

Naar aanleiding van het antwoord

op vraag 10: de baas van een honingzemerij deelde mij omstreeks 1923 mede, dat houten honingvaten niet met water mogen worden schoongemaakt, ze gaan dan lekken. Zelf heb ik hiermee geen ervaring.

J. T. te V.

Antwoord: Als men houten honingvaten met water schoonmaakt en ze daarna aan zon en wind blootstelt gaan ze inderdaad spoedig lekken. Maar ook als ze niet met water schoongemaakt zijn en men springt er wat zorgeloos mee om, dan gaan ze eveneens lekken. Dit speelt echter niet zo'n belangrijke rol, omdat de vaten vóór hernieuwd gebruik toch even door de handen van de kuiper moeten gaan. S.

Vraag 15: Bijen in warenhuis.

Ik kan in twee warenhuizen met komkommers bijenvolken plaatsen. Kan dat? Of gaan er te veel bijen verloren? Ik heb 2 kasten en ben vorig jaar pas begonnen. Smaakt de honing naar komkommer?

E.M. v. N. te E.

Antwoord: Bij plaatsing van bijenvolken in een kas of warenhuis gaan inderdaad veel vliegbijsen verloren en U kunt niet verwachten, dat die volken aldaar een oogst van enige betekenis zullen leveren. De volken worden dan ook niet in de kassen geplaatst om honing te verkrijgen, doch uitsluitend met de bedoeling, dat de bijen de bestuiving der bloemen en daardoor de vruchtzetting zullen bevorderen.

Waar het in Uw geval komkommerkassen betreft en deze plant slechts weinig honing geeft, zal er van honinggewin wel helemaal geen sprake kunnen zijn. Over de smaak van de honing behoeft U zich derhalve niet ernstig te bekommeren.

Het is dan ook gebruikelijk, dat de imker voor het plaatsen van bijenvolken in kassen een redelijke vergoeding ontvangt.

Als de volken langer dan twee weken in de kassen staan moeten zij, wat de honingooft betreft, ook voor het resterend gedeelte van het seizoen worden afgeschreven. Duurt dat verblijf niet langer dan twee weken, dan is er een kans, dat de volken nog tegen de zomerdracht weer op voldoende kracht komen. U dient er aldan voor te zorgen, dat de bijen gedurende het verblijf in de kassen, behalve over voldoende voedsel voorraad, ook over het nodige water beschikken en dit dient te geschieden door geregeld te voeren met een slappe suikeroplossing (2 delen water op 1 deel suiker), in een voeder-toestel op het volk toe te dienen. (Dus deze suikeroplossing niet ergens in de kas of het warenhuis plaatsen). S.

Vraag 16: Verdwenen bijen. Zonne-wassmelter.

a. Toen mijn bijen thuis kwamen van de klaver kon ik ze door ziekte niet behandelen. Gedurende de twee laatste weken van mijn ziekte — te laat — hebben imkervrienden de volken opgevoerd. Toen ik ze naakteek was 1 dood en 2 waren zo zwak, dat ze beroofd werden.

Van de enige goede kast vond ik de moer deze winter op de vliegplank. Er zaten geen bijen in de kast, ook geen doden, maar wel 5 ramen verzegelde suiker.

b. Mijn zonnemeltemelter werkt niet goed. Bovenglas is spiegelglas, onderglas is dubbeldik. Afstand tussen de glazen 1½ cm. Afstand onderste glas tot bodem 7½ cm. Hoe krijg ik verbetering?

G.H. te D.

Antwoord: a. Doordat Uw laatste volk in de winter moereloos geworden is was er in de kast geen broed aanwezig; het komt meer voor, dat in zo'n geval de bijen langzamerhand uit de kast verdwijnen. Zij vliegen uit en komen niet terug. b. Ik raad U aan met aandacht het artikel „Wenken voor gevorderden” in het Groentje no. 11 van November 1953 te lezen (blz. 165, 166 en 167). U zult dan zelf kunnen beoordelen, wat aan Uw zonnemeltemelter mankeert.

S.

Vraag 17: Gegiste honing voeren? Half April zette ik een schaalte met

gegiste honing op een bijenkast. Direct kwamen er enige bijen op af. Ik nam het weg en voerde een der volken met gegiste honing. Ik bespeurde geen nadelige gevolgen, doch goede ontwikkeling. Waarom wordt altijd aangeraden gegiste honing te koken?

S.E. v. B. te S

Antwoord: Tegen het voeren van gegiste honing (en ook van gegiste suikeroplossing) aan bijen bestaat bezwaar, omdat de gegiste honing of suiker stoffen bevat, welke voor de bijen en voor het jonge broed zeer schadelijk kunnen zijn. Ook kan het voeren van gegiste honing en suiker aanleiding geven tot ernstige roerij.

Aan dit bezwaar kan worden tegemoet gekomen door het gegiste goedje te koken, waardoor de gistkiemen worden gedood en waardoor de zich reeds gevormde alcohol vervluchtigt.

Het feit, dat de bijen er gek op zijn, wijst er geenszins op, dat die honing als voedsel ongevaarlijk is.

Oogst en Dracht

Wij vonden een aantal medewerkers bereid om ons bij wijze van proef berichten uit hun gebied te zenden over oogst en dracht. De berichtperiode loopt van de 18e van de maand tot de 18e van de volgende maand. Onderstaande berichten lopen dus tot 18 Mei. In het volgende nummer geven we de berichten tot 18 Juni enz.

Wij danken onze medewerkers hartelijk voor de moeite, die zij willen nemen. Red.

NIJMEGEN: 18—28 April bij droog, zonnig weer veel water- en stuifmeelhaalters. 29 April—2 Mei geen waterhaalters, eerste dracht op perzik, pruim en kers. 3—18 Mei Paardebloem en appel. Vrij goede dracht. Koude nachten, late lente.

A. SMITS.

TWENTE: 15 April—15 Mei. Koud zonnig weer. Slechte tot matige ontwikkeling. Weinig dracht op fruit. 8 Mei vertrokken naar koolzaad Uithuizermeeden. Koolzaad nog niet in bloei. Veel bloeiende paardebloem aanwezig.

NIJHUIS.

EPE: Volken goed door de winter, vroeg broed, maar ontwikkeling later traag door koud weer. 9—15 Mei goede dracht op fruit en paardebloem. Heel goede broedaanzet. Een deel van de volken is naar Betuwe en N.O.P. Koolzaad staat er goed voor.

JAC. PRUIM.

WOLVEGA: In het voorjaar te langzame uitbreiding door het gure weer. Weinig dagen goede stuifmeeloogst van wilgen. Flink voeren was nodig. Op 7 Mei van mijn 8 volken 3 gebruikt voor versterking.

De 5 versterkte volken haalden in de tweede week van Mei een flink overschot van paardebloem en fruit. Op 15 Mei naar koolzaad in N.O.P. dat in volle bloei stond. 16 en 17 Mei geen dracht, te koud.

Alle koolzaadvelden reeds bespoten. Volgens toezichthoudend imker, collega Wietsma, geen spuitschade. Reeds aanwezige imkers werden tijdig gewaarschuwd, zodat ze hun kasten konden sluiten. Dit jaar prima samenwerking tussen sportorganisatie en toezichthoudend imker. Laten we hopen op dezelfde goede samenwerking bij eventuele tweede besputting.

TH. BAAS.

SOEST: Ontwikkeling Maart en April slecht. Van pruim, peer en vroege kers kon niet geprofiteerd worden. Begin — half Mei enige dagen goede dracht op appels en paardebloem. Oogst op fruit zal in 't algemeen matig tot slecht zijn, daar 14 Mei de temperatuur aanmerkelijk daalde.

G. H. GRIJZE.

EGMOND BINNEN: Voorjaarsdracht op wilg, els en crocus zeer laat, koud, een enkele dag boven 10 graden C. Eind April bloei van hyacinth, druifjes en scilla. Andere jaren goede dracht, dit jaar koud, beneden 10 graden C. Begin paardebloem 2 Mei. Koud tot 8 Mei. Goed tot zeer goed weer van 8 tot en met 14 Mei. Overschot van honing op paardebloem. Fruit alleen dracht van 8—14 Mei. Koolzaad Wieringermeer begin bloei p.m. 10 Mei. Bijen vervoerd 13 en 14 Mei. Sterke dracht in 't begin van de bloei, 15—17 Mei veel te koud.

A. van den BERG.

's GRAVENHAGE (Duinrand ten Z. van de Scheveningse haven): Tot 8 Mei geen dracht van betekenis, slechts wat stuifmeel op heesters en bolgewassen. 8—15 Mei flinke dracht op duinwilg, duindoorn, vroege esdoorn, fruit en paardebloemen. 16—18 Mei drachtpauze wegens sterke daling van temperatuur.

F. SLOT

Uit de Afdelingen

AFD. BEEMSTER

Op de vergadering van 15 Mei trad de voorzitter, de heer D. Regter, af en hij stelde zich niet herkiesbaar wegens hoge leeftijd en om gezondheidsredenen. De vergadering sprak haar dank uit voor het vele werk, dat de heer Regter voor de afdeling heeft gedaan. Hij is van de oprichting af, 1 Maart 1926, lid van het bestuur geweest en 15 jaar lang was hij voorzitter. Bij het jubileum onzer afdeling in 1951 mocht de heer Regter de medaille van verdienste van het Hoofdbestuur in ontvangst nemen. De vergadering benoemde hem tot ere-voorzitter en wij hopen, dat hij nog menig jaar in ons midden mag vertoeven, in de vereniging die hem zo na aan het hart ligt.

In de vacature Regter is gekozen de heer P. Konijn.

C. ROZEE, secr.

AFD. BILTHOVEN

Eind Maart hield de afd. haar jaarvergadering. Uit het jaarverslag bleek, dat het ledental stationair bleef. Voor leden en belangstellenden werden 7 lezingen en 5 praktische lessen gehouden. De belangstelling was steeds verheugend groot. Een en ander stelde zware eisen aan de financiën. De bodem van de schatkist is reeds sedert lang te zien. Het bestuur wil de contributie wel laag houden om nieuwe leden niet af te schrikken. Door vrijwillige bijdragen van de leden en het werven van donateurs zal getracht worden de geldmiddelen te versterken, opdat met het maken van propaganda kan worden voortgegaan. Overwogen wordt de afd. op bredere basis te schoeien en alle natuurvrienden in de gelegenheid te stellen lid te worden. Een programma van actie werd bereids ontworpen, vermeldende o.m. een aantal „Elck wat wils”-lezingen.

De eerste in deze serie vond plaats Vrijdag 30 April. De rijksnatuurbouwoconsulent voor de kruidenteelt hield een voordracht over geneeskrachtige kruiden met fraaie kleurentafels. De tuinchef van de „Willem Kleunhoeve” hield een geestdriftig pleidooi over keukenkruiden, waaronder vele labiaten uitstekende bijenplanten zijn. Een honderdtal natuurvrienden woonde deze avond bij.

De volgende lezingen gaan over: Het

winnen van honing en was; Rheumatiek en bijengif; De beplanting van uw tuin en de bijenteelt; Coniferen en Erica's als bijenplanten; wenken voor beginnende imkers. De lezingen worden gegeven door medicus en voedingsspecialisten en zijn toegankelijk voor leden van huisvrouwenverenigingen en natuurvrienden al of niet georganiseerd in een of andere dierenclub.

AFDELING BEETSTERSWAAG EN OMSTREKEN

In de 8 Mei gehouden ledenvergadering bleek uit het verslag van de secretarispenningsmeester, dat de afdeling nu 67 leden telt, een geringe vermindering vergeleken met het gemiddelde van de vorige jaren. Wel bleek, dat er de laatste jaren voor heel wat minder volken suiker was besteld. De heer R. Veldstra bracht verslag uit over de boekhouding van de penningmeester, waaruit bleek, dat er over 1953 een nadelig saldo was van ruim f 40.

De heren L. Hof en G. Hiemstra verklaarden zich bereid het volgende jaar de boeken te willen controleren. Als bestuursleden werden met algemene stemmen herkozen de heren W. Edema en A. Adema. Besloten werd de jaarlijkse markt voor bijen en honing in Drachten te houden op Dinsdag 27 Juli. De secretaris A. Keetlapper werd aangewezen als afgevaardigde naar de Algemene Vergadering en de heer Ir. H. Witteveen als plaatsvervanger.

Uitvoerig werd nagegaan of de afdeling een gezamenlijke excursie moest organiseren naar de Imkersdag op 28 Augustus te Emmen; het bleek echter dat daarvoor te weinig deelnemers waren.

Bij de rondvraag werd nog gevraagd naar de beste wijze om een volk klaar te maken voor de (late) koolzaaddracht; tevens kwam nog ter sprake het goed inzetten en bedraden van kunststraat.

Bijenmarkten

Drachten: 27 Juli
Epe: 31 Juli

MARKTBERICHT AMERSFOORT

22 kasten brachten op f 10,— tot f 25,—; van de 27 korven werden er 8 verkocht voor f 12,— tot f 15,—; 5 zesramers brachten op f 12,50 tot f 15,—.

De bijen zijn laat

Maar de imkers, die de moderne bedrijfsmethoden toepasten, hebben op de voorjaarsdracht behoorlijke overschotten gehaald. De zwermduft openbaarde zich ook laat. Menigeen heeft op de voorjaarsdracht nog geen kunstzwermen kunnen maken. Imkers met vroege zomerdracht zullen hun jonge koninginnen wel wat laat aan de leg hebben dit jaar. Maar . . . op 20 Mei zagen we al volken met gesloten doppen! Vele imkers beschikken over te weinig uitgebouwde raten. Breng daar nu verandering in. Als de jonge moeren in de hoofdvolken aan de leg zijn, bouwen deze volken kunstraat prachtig uit. Hang aan elke kant van het broednest een raam met kunstraat. Kunstraat wordt alleen vlot uitgebouwd als er dracht is. Zijn deze raten goed uitgebouwd, dan kunt U er nog wel een paar op dezelfde wijze laten uitbouwen. Kunstraat in de raampjes zetten zo kort mogelijk voordat U deze aan de volken geeft! Als U kunstraat bestelt, neem dan eens een proef en bestel 20 Ideaalraampjes en een kilo gewapende kunstraat. Als U voldoende uitgebouwde raten hebt en als U naast elk hoofdvolk een zesraamskastje inwintert, kunt U volgend jaar de moderne bedrijfsmethoden geheel volgens de regels van de kunst toepassen. Dan pas imkert U met plezier en . . . met profijt!

Beroker, blaasbalg	f 6,—
Beroker Vulkaan, m. veerwerk, automatisch	f 18,—
Bijenveger	f 1,40
Bijenskap met paardenharen vizier	f 4,—
Bijenskap, ruim model	f 4,50
Bijenskap „Oude Imker”	f 5,—
Bijensluier	f 4,25
Idem van witte tule	f 5,25
Bijenuitlaat	f 0,95
Idem, gemonteerd op dekplank „Universeel”	f 3,20
Carbol, grote fles	f 1,—
Carbollar van Engels pluksel	f 1,20
Dathepomp met kogelventiel	f 5,50
zonder ventiel	f 5,25
Rookblazer met rubberslang thans weer leverbaar	f 6,75
Gietlampje met houder	f 4,—
Draad voor raampjes, per klos 500 gr f 2,60, 200 gr f 1,15; 100 gr f 0,60; 30 gr	f 0,35
Gaatjesapparaat	f 3,75
Idem met afstandbeugel	f 5,25
Metalen oogjes tegen het inscheuren der draden, per 100	f 0,40
Gaatjespriem	f 1,10
Handschoenen, leer f 6,25, gummistof	f 5,—
Raampjesgreep, Simplex	f 1,45
Raampjeslichter met schraapmes	f 1,—
Idem, Duits model	f 1,25
Schraapbeitel	f 1,25
Moerhuisje	f 0,20
Zwermspuiter	f 15,60
Spoorwielletje	f 1,50
Kastkaarten, per 10 stuks	f 0,60
Kunstraat, alle maten, gewone dikte, p. kg	f 5,—
Idem, extra dun	f 5,50

Gewapende kunstraat, voor Ideaalraampjes	f 6,—
Raampjes, genormaliseerd:	
broedkamerformaat, per 10 stuks	f 2,—
honingkamerformaat, per 10 stuks	f 1,95
Ideaalraampjes, per 10 stuks	f 3,50
Afstandblikjes, per 20 stuks	f 0,50
Zesraamskastje, zonder dak, ramen of verder toebehoren	f 5,—
Drie dekplankjes voor dit kastje	f 0,75
Voerbak voor zesramer	f 3,50
Dak met zink voor zesramer	f 4,50
Benodigheden voor de koninginnetelt: zie prijslijst.	
Honingslingers, het beste van het beste, 4-raams f 140,—; 3-raams f 110,—; 2-raams	f 67,50
Ontzegelmes	f 4,—
Ontzegelvork	f 2,40
Honingzeven, dubbele zeef, groot f 4,90, gewoon	f 4,25
Kaasdoek 80 x 80 cm	f 0,75
Honingflacons, per 100, compleet m. karton en perkamentinlage en deksel	f 17,—
Honingbus, 25 kg f 3,50; 12½ kg f 1,70; 5 kg f 1,15; 2½ kg	f 0,85
Honingetiketten, per 100	f 1,50
Sluitetiketten met rondjes, per 100	f 1,—
Monsters van etiketten gratis op aanvraag	
Stuifmeelval	f 5,30
Enveloppen met honingreclame, per 100	f 1,45
Honingfolder in kleurendruk, per 100	f 2,—
Briefinlagen met honingreclame, per 100	f 0,25
Sectie-ramen met 3 secties voor de heide-oogst, benodigd 7 stuks voor een Simplex honingkamer, de gemakkelijkste manier om sectiehoning te winnen, per stuk	f 2,50

Gratis en franco zenden wij U onze nieuwe, geïllustreerde prijscourant toe. Stuur U even een briefkaartje?

Tel. 2863

Giro 1171

GOEDE DINGEN

BIJENHUIS WAGENINGEN

Druk: N.V. Uitgevers Mij De Gelderlander - Nijmegen